

הבשורה על-פי יוחנן

¹ בראשית היה הדבר, והדבר היה עם האלוהים, ואלוהים היה הדבר. ² הוא היה בראשית עם האלוהים. ³ דרכו נברא הכל, אין דבר שלא נברא על-ידו. ⁴ בו היו חיים, וחיים אלה היו האור לבני-האדם. ⁵ האור מאיר בחושך, והחושך לא התגבר עליו.

⁶ אלוהים שלח אדם בשם יוחנן ⁷ להעיד על האור האמתי, כדי שכולם יאמינו בו. ⁸ יוחנן עצמו לא היה האור; הוא רק נשלח להעיד על האור ⁹ האמתי שבא לעולם כדי להאיר לכל בני-האדם.

¹⁰ האור בא אל העולם שנברא על ידו, אך העולם לא הכיר אותו. ¹¹ הוא בא אל שלו, אך אלה לא קיבלו אותו. ¹² אבל לכל אלה שהאמינו בו הוא העניק את הזכות להיות בני-אלוהים. ¹³ כל המאמינים בו נולדו מחדש – לא בלידה ביולוגית מגבר ואישה, ולא מרצון האדם, אלא מרצון האלוהים. ¹⁴ הדבר נהיה בשר ושכן בתוכינו. אנחנו ראינו את כבודו, כבוד הבן היחיד מהאב, מלא חסד ואמת.

¹⁵ יוחנן העיד עליו וקרא: "הנה האדם שאליו התכוונתי, כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא אדם גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני." ¹⁶ כולנו התברכנו בברכות רבות מעושרו ומחסדו. ¹⁷ כי בעוד שמשא רבנו מסר לנו את התורה, ישוע

המשיח העניק לנו חסד ואמת. ¹⁸ איש לא ראה מעולם את האלוהים, מלבד בנו היחיד הנמצא בחיקו, והוא סיפר לנו על אביו.

¹⁹ זוהי, אם כן, עדותו של יוחנן: כאשר שלחו אליו היהודים כוהנים ולווים מירושלים כדי לברר מי הוא, ²⁰ יוחנן הודה מיד: "אינני המשיח!"

²¹ "אם כן, מי אתה?" דרשו לדעת. "האם אתה אליהו?"

"לא", השיב יוחנן.

"האם אתה הנביא?"

"לא" השיב להם.

²² "מי אתה? מה יש לך לומר? ברצוננו לדעת מה

להשיב לשולחנינו."

²³ "אני הקול הקורא במדבר כנבואת ישעיהו: * פנו

דרך ה'!" השיב יוחנן.

²⁴⁻²⁵ אנשים אלה, שנשלחו על-ידי הפרושים, המשיכו

לשאול אותו: "אם אינך המשיח, אינך אליהו ואינך

הנביא, מדוע אתה מטביל את האנשים?" ²⁶ "אני מטביל

רק במים," השיב יוחנן, "אולם דעו ביניכם עומד אדם

שלא פגשתם מעולם. ²⁷ למרות שהוא בא אחרי הוא

היה לפני, ואיני ראוי אפילו להתיר את שרוך נעליו."

²⁸ כל זה התרחש בכפר בית-עניה שעל חוף הירדן

- במקום שבו נהג יוחנן להטביל.

²⁹ למחרת ראה יוחנן את ישוע בא לקראתו והכריז:

"הביטו! הנה שה האלוהים הנושא את חטאי העולם.

30 אליו התכוונתי כשסיפרתי לכם שאחרי עומד לבוא אדם גדול ונעלה ממני, כי הוא היה לפני שהייתי אני. 31 אני עצמי לא הכרתי אותו; אני באתי רק להטביל אנשים במים ולהצביע עליו לעם ישראל. 32 יוחנן סיפר להם שהוא ראה את רוח הקודש יורדת בדמות יונה ונחה על ישוע.

33 "לא הכרתי את ישוע לפני כן," חזר ואמר יוחנן, "אולם כאשר אלוהים שלח אותי להטביל במים הוא אמר לי: 'בראותך את רוח הקודש יורדת ונחה על איש, דע כי אותו אתה מבקש - זהו האיש שיטביל ברוח הקודש'. 34 אני ראיתי את רוח הקודש יורדת ונחה על האיש הזה, ולכן אני מעיד שהוא בן האלוהים."

35 למחרת שוב עמד יוחנן באותו מקום עם שניים מתלמידיו. 36 בראותו את ישוע בא לקראתו הוא קרא: "הנה שם האלוהים!"

37 כששמעו שני התלמידים את קריאתו של יוחנן, פנו ללכת בעקבות ישוע.

38 ישוע הביט לאחור וראה שהשניים הולכים בעקבותיו. "מה רצונכם?" שאל אותם. "רבי, היכן אתה גר?" השיבו בשאלה.

39 "בואו וראו," ענה ישוע. השניים הלכו אחריו למקום מגוריו, ונשארו איתו משעה ארבע אחר-הצהריים עד הערב.

40 אַנְדְּרִי, אחיו של שמעון פטרוס, היה אחד משני התלמידים שהלכו אחריו. 41 אַנְדְּרִי הלך מיד לחפש

את אחיו, וכשמצא אותו קרא בהתרגשות: "מצאנו את המשיח!"

42 כשהביא אַנְדֵרִי את פטרוס אל ישוע, הביט ישוע בפטרוס לרגע ואמר: "אתה אמנם שמעון בנו של יונה, אך מעתה ואילך תיקרא: פטרוס - כִּיפָא!" †

43 למחרת החליט ישוע ללכת לגליל. הוא פגש בדרך את פיליפוס ואמר לו: "בוא אחרי." 44 פיליפוס היה מבית-צידה, עירם של אַנְדֵרִי ופטרוס.

45 פיליפוס הלך לחפש את נתנאל, וכשמצא אותו קרא: "מצאנו את המשיח שעליו סיפרו משה רבנו והנביאים! שמו ישוע, בנו של יוסף מנצרת!"

46 "נצרת?" קרא נתנאל בחוסר אמון. "איזה דבר טוב יכול לצאת מנצרת?"
"בוא וראה במו עיניך", הפציר בו פיליפוס.

47 כשראה ישוע את נתנאל בא לקראתו, קרא: "הנה בא לקראתנו בן ישראל אמת - אדם ישר אמת שאין בו מרמה."

48 "כיצד אתה יודע מי אני ומה אני?" תמה נתנאל.
"ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה עוד לפני שפיליפוס מצא אותך", ענה ישוע.

49 "אדוני, אתה באמת בן-האלוהים, מלך ישראל!" קרא נתנאל.

50 "האם אתה מאמין בכך רק משום שאמרתי כי ראיתי אותך יושב תחת עץ התאנה?" שאל ישוע. "עוד

† 1:42 א 42.1 ו 42 פירושו בעברית: "סלע"

תראה דברים גדולים מאלה! 51 אפילו תראה את השמים נפתחים ומלאכי אלוהים עולים ויורדים על בן-האדם.

2

2-1 כעבור יומיים נערכה חתונה בכפר-קנה שבגליל, ובין האורחים היו ישוע, אמו ותלמידיו. 3 כשראתה אמו של ישוע כי אזל היין, פנתה אל בנה ואמרה: "אזל היין."

4 אולם ישוע השיב: "למה את אומרת לי את זה? עדיין לא הגיע זמני."

5 למרות תשובה זאת אמרה אמו של ישוע למשרתים: "עשו כל מה שיגיד לכם לעשות."

6 ששה כדים גדולים מאבן עמדו שם; בכל כד אפשר להכיל מאה עד מאה-חמישים ליטר (אלה היו סוג הכדים שהיהודים השתמשו בהם למנהג הטהרה).

7 "מלאו את הכדים במים", ביקש ישוע, והמשרתים מלאו את הכדים עד הסוף. 8 "הגישו מן המשקה לראש המסיבה", המשיך ישוע, והם עשו כדבריו. 9 ראש המסיבה לא ידע מאיפה היין, אבל המשרתים ידעו.

כשטעם את המים שהפכו ליין, קרא לחתן ואמר: 10 "זהו יין משובח מאוד! בדרך-כלל מגיש המארח תחילה את היין המשובח, ולאחר ששתו כולם לרווייה וכבר לא מסוגלים להבחין כל כך בטעם, הוא מגיש את היין הזול. אבל אתה שמרת את היין המשובח לסוף!" 11 הגס הזה בכפר-קנה היה הראשון שישוע חולל.

הוא הביא את תלמידיו לידי אמונה בו.

12 לאחר החתונה הלכו ישוע, אמו, אחיו ותלמידיו לכפר-נחום למספר ימים. 13 חג הפסח התקרב, וישוע עלה לירושלים. 14 הוא הלך לבית-המקדש ומצא שם סוחרי צאן, בקר ויונים) לצורך הקרבת הקרבנות) ומחליפי כספים. 15 הוא לקח מספר חבלים, שזר אותם לשוט עבה וגירש משם את כל האנשים ואת הצאן והבקר; הוא פיזר לכל עבר את מטבעותיהם של החלפנים, והפך את שולחנותיהם.

16 ישוע פנה אל סוחרי היונים וקרא: "הוציאו מכאן את כל היונים, ואל תהפכו את בית אבי לשוק!"

17 תלמידיו נזכרו בנבואה מתהלים: * "כי קנאת ביתך אכלתני." 18 "באיזו רשות אתה עושה את כל הדברים האלה? תן לנו אות או הוכחה כדי שנאמין לך." 19 "הרסו את המקדש הזה," ענה ישוע, "ואני אקים אותו מחדש תוך שלושה ימים!"

20 "מה?" קראו בתמיהה. "המקדש הזה ניבנה במשך ארבעים-ושש שנים, ואתה טוען שתוכל להקימו מחדש תוך שלושה ימים?" 21 ואולם באומרו "מקדש" הוא התכוון לגופו. 22 לאחר שקם לתחייה נזכרו תלמידיו בדבריו והאמינו בכתוב ובדברי ישוע, כי ראו שהכול התקיים.

23 כאשר היה ישוע בירושלים בחג הפסח, אנשים רבים האמינו שהוא המשיח, כי הם ראו את הנסים והנפלאות שחולל. 25-24 אך ישוע לא השתכנע שהם

* 2:17 17.2 ב 17 תהלים סט 10

באמת מאמינים, משום שידע מה הפכפך אופיו של האדם.

3

2-1 באחד הלילות בא אל ישוע נקדימון – מנהיג יהודי מכת הפרושים. "רבי," פתח נקדימון, "אנחנו יודעים כי אלוהים שלח אותך ללמד אותנו, שהרי איש אינו מסוגל לחולל את כל הנסים האלה ללא עזרת האלוהים!"
 3 "אני אומר לך את האמת," השיב לו ישוע, "אדם שלא נולד מחדש אינו מסוגל לראות את מלכות האלוהים."

4 "כיצד יכול אדם מבוגר להיוולד מחדש?" תמה נקדימון. "האם הוא יכול לשוב לבטן אמו ולהיוולד מחדש?" 5 "אני אומר לך את האמת," אמר ישוע, "מי שלא נולד מהרוח ומהמים אינו יכול להיכנס למלכות האלוהים. 6 בשר ודם מסוגל להוליד אך ורק בשר ודם ואילו רוח הקודש מעניק חיים חדשים מהשמים. 7 לכן אל תתפלא על כך שאני אומר שעליכם להיוולד מחדש. 8 הרוח נושבת לכיוונים שונים; אתה שומע את משב הרוח, אולם אינך יודע מאין היא נושבת ולאן היא נושבת. כך אי אפשר להסביר איך בדיוק נולדים מן הרוח."

9 "כיצד ייתכן הדבר?" שאל נקדימון.

10 "אתה רב נכבד בישראל ואינך מבין את הדברים האלה?" השיב ישוע. 11 "אני מבטיח לך שאנחנו מדברים על מה שאנו יודעים, ומעידים על מה שראינו, אך למרות זאת אינכם מאמינים לנו. 12 אם אינכם

מאמינים לדברי בענייני העולם הזה, כיצד תאמינו לדברי בענייני השמים? ¹³ איש לא עלה השמימה מלבד האחד אשר ירד מהשמים – בן־האדם. ¹⁴ כשם שמושה הרים על נס את נחש הנחושת במדבר, כך צריך גם בן־האדם להיות נישא, ¹⁵ כדי שכל המאמין בו יחיה לנצח. ¹⁶ כי אלוהים אהב כל כך את העולם עד שהקריב את בנו היחיד, כדי שכל המאמין בו לא יאבד כי אם יחיה לנצח. ¹⁷ שהרי אלוהים שלח את בנו להושיע את העולם ולא לשפוט אותו. ¹⁸ כל המאמין בו לא יישפט, אך מי שאינו מאמין בו כבר נשפט! כי לא האמין בבנו היחיד של אלוהים. ¹⁹ דינם מבוסס על העובדה שהאור מן השמים בא לעולם, אבל הם לא רצו בו; הם אהבו את החושך, כי מעשיהם רעים ומושחתים. ²⁰ הם שנאו את אור האלוהים והעדיפו להישאר בחשכה, כי לא רצו שמעשיהם הרעים יתגלו באור. ²¹ לעומת זאת, כל מי שעושה את הטוב והישר יבוא לאור בשמחה, כדי להראות לכולם שכל מעשיו נעשו לפי רצון אלוהים.”

²² לאחר מכן עזבו ישוע ותלמידיו את ירושלים והלכו לאזור יהודה. הם נשארו שם זמן־מה, וישוע הטביל את המאמינים בו.

²³ באותה עת הטביל יוחנן אנשים בעינון, ליד שלם, כי היו שם הרבה מים. ²⁴ כל זה התרחש לפני מאסרו של יוחנן. ²⁵ אחדים מתלמידי יוחנן התווכחו עם פרוש אחד בעניין הטבילה של ישוע ושל יוחנן. ²⁶ תלמידים באו אל יוחנן ואמרו: ”רבי, האיש שפגשנו בעבר־הירדן

ואמרת שהוא המשיח, גם הוא מטביל, וכולם הולכים להיטבל על-ידו ולא על-ידך.”

27 השיב יוחנן: “אבינו שבשמים מעניק לכל אחד תפקיד משלו. 28 התפקיד שלי הוא להכין את הדרך לפני האיש הזה, כדי שכולם יוכלו לבוא אליו. אתם עצמכם עדים לכך שאמרת כי אינני המשיח – נשלחתי רק לפנות לו את הדרך. 29 הכלה הולכת אחרי החתן וחברו של החתן שמח בשמחתו; אני חברו של החתן ואני שמח בשמחתו. 30 ככל שהוא גדל בחשיבותו כך אני הולך ונעשה חסר חשיבות.

31 “הוא בא מהשמים והוא נעלה על הכל, ואילו אני באתי מהארץ והבנתי מוגבלת לענייני הארץ בלבד. 32 הוא מספר את אשר ראה ושמע, אך רק מעטים מקשיבים לו ומאמינים לדבריו. 33 כל המאמין לדבריו מאשר כי אלוהים הוא אמת. 34 כי אדם זה – אשר נשלח על ידי אלוהים – נושא את דבר אלוהים, שהרי רוח אלוהים ממלא אותו ללא גבול. 35 אלוהים האב אוהב את הבן ואף נתן לו את הכול! 36 כל המאמין בבן יחיה לעולם, ואילו מי שאינו מאמין בבן לא יחיה חיי נצח, כי אם יקבל עונש נצחי מאלוהים!”

4

2-1 הפרושים שמעו שישוע מושך אליו אנשים רבים, ושהטביל תלמידים רבים יותר משהטביל יוחנן (למעשה, תלמידי ישוע הם שהטבילו, ולא הוא עצמו.)

3 כשנודע הדבר לישוע, הוא עזב את אזור יהודה וחזר לגליל. 4 לשם כך היה עליו לעבור דרך שומרון.

6-5 בשעת הצהריים הגיע ישוע לעיר השומרונית סוכר, השוכנת מול חלקת האדמה שנתן יעקב אבינו ליוסף בנו, ובה באר יעקב. ישוע עייף מהדרך הארוכה ומהחום הכבד, וישב לנוח ליד הבאר. 7-8 הוא ישב שם לבדו, כי תלמידיו הלכו העירה לקנות אוכל. עד מהרה הגיעה לבאר אישה שומרונית שרצתה לשאוב מים.

“אנא, תני לי לשתות”, ביקש ישוע. 9 האישה תמהה על בקשתו הבלתי-רגילה וקראה: “הרי יהודי אתה, ואילו אני שומרונית! אתה יודע שהיהודים אינם מתערבים עם השומרונים. כיצד אתה מבקש ממני לתת לך לשתות?”

10 “אילו ידעת מהי מתנתו של אלוהים ומי הוא האומר לך 'תני לי לשתות', היית מבקשת ממני מים חיים והייתי נותן לך אותם!” השיב ישוע.

11 “מאין לך מים חיים?” תמהה האישה. “הבאר הזאת עמוקה מאוד ואין לך דלי או חבל. 12 מלבד זאת, האם גדול אתה מיעקב אבינו שנתן לנו את הבאר? יעקב עצמו, בני-ביתו וצאנו שתו מהמים האלה!”

13 “כל השותה מהמים האלה ישוב ויצמא, 14 אולם מי שישתה מהמים שאני נותן, לא יצמא יותר לעולם! כי מים אלה יהיו בקרבו למעייין של מים חיים לחיי נצח.”

15 "באמת?" קראה האישה בהתפעלות. "אנא, תן לי מן המים האלה, כדי שלא אצמא יותר לעולם, ולא אצטרך ללכת את הדרך הארוכה הזאת לשאוב מים."
 16 "ברצוין", אמר ישוע. "לכי קראי לבעלך, ושובו אלי שניכם."
 17 "אולם אין לי בעל", השיבה האישה.

"נכון הדבר", אמר ישוע. 18 "כי חמישה בעלים היו לך, והגבר שאתו את חיה עכשיו אינו בעלך!"
 19 "ארוני", קראה האישה בתימהון הולך וגובר, "אני רואה שאתה נביא! 20 אולי תוכל לומר לי מדוע אתם, היהודים, עומדים על כך שירושלים היא המקום היחיד לעבודת האלוהים, בעוד שאנחנו, השומרונים, טוענים שאבותינו עבדו אותו בהר גריזים הזה?"
 21-24 "האמיני לי", השיב ישוע, "המקום אינו חשוב! יבוא יום שלא תשתחוו לאלוהים כאן ולא בירושלים. חשוב לעבוד את האלוהים באמת ובתמים – מכל הלב ובהשראת רוח הקודש, כי זהו מה שאלוהים רוצה מאתנו. אלוהים הוא רוח, והמשתחוה לו צריך להשתחוות בהשראת רוח הקודש. אולם אתם, השומרונים, משתחווים בחוסר דעת כאשר אנחנו, היהודים, משתחווים למה שאנחנו יודעים. כי הישועה באה דרך היהודים."

25 "אני יודעת שהמשיח עומד לבוא, ושהוא יסביר לנו הכל", אמרה האישה.

26 "אני המדבר אליך, אני הוא!" השיב ישוע.

27 בינתיים חזרו תלמידיו של ישוע מהעיר, והתפלאו

לראות אותו מדבר עם אישה, אך איש מהם לא העיר דבר ולא שאל שאלות. ²⁸ האישה השאירה את כדה ליד הבאר ומיהרה חזרה העירה. היא קראה לכולם בהתלהבות: ²⁹ "בואו לראות את האיש שסיפר לי את כל מה שעשיתי! אני חושבת שהוא המשיח!" ³⁰ אנשים באו מהעיר אל הבאר כדי לראות אותו. ³¹ לפני שהגיע אליהם ההמון האיצו התלמידים בישוע לאכול דבר מה.

³² "יש לי מזון אחר שאינכם יודעים עליו" השיב ישוע.

³³ "מי הביא לו אוכל?" שאלו התלמידים איש את רעהו.

³⁴ "מאכלי הוא לעשות את רצון האלוהים אשר שלחני ולהשלים את עבודתו", הסביר ישוע. ³⁵ "אתם באמת חושבים שמלאכת הקציר תחל רק בעוד ארבעה חודשים? הביטו סביבכם, הקמה כבר בשלה ומוכנה לקציר! ³⁶ הקוצרים יקבלו שכר טוב, והם יאספו קציר לחיי נצח כדי שגם הזורע וגם הקוצר ישמחו יחדיו. ³⁷ כך תתאמת האמרה: האחד זורע והשני קוצר. ³⁸ שלחתי אתכם לקצור את מה שלא זרעתם; אחרים עבדו וטרחו, ואתם קוצרים את פרי עמלם."

³⁹ שומרונים רבים מהעיר האמינו שישוע הוא המשיח, כי האישה אמרה: "הוא סיפר לי את כל מה שעשיתי!" ⁴⁰⁻⁴¹ הקהל הרב ביקש מישוע להאריך את שהותו אצלם, והוא נשאר שם יומיים נוספים. בזמן הקצר הזה האמינו בו עוד אנשים רבים לאחר ששמעו את דבריו. ⁴² "הוא באמת מושיע העולם!" אמרו השומרונים

לאישה. "עתה אנחנו מאמינים בו מפני ששמענו אותו בעצמנו, ולא רק משום הדברים שאת סיפרת לנו."

43 בתום שני ימי שהותו בשומרון הלך ישוע לגליל, 44 למרות שאמר: "הנביא זוכה לכבוד ולהערכה בכל מקום, מלבד בעיר מולדתו." 45 ברם, אנשי הגליל התאספו בהמוניהם וקיבלו אותו בזרועות פתוחות, שכן היו בירושלים בחג הפסח וראו את הנפלאות שחולל. 46 ישוע חזר לכפר־קנה שבגליל, היכן שחולל את נס היין. בכפר־נחום היה פקיד אחד בשירות־המלכותי, שבנו היה חולה מאוד. 47 כששמע הפקיד שישוע עזב את יהודה ובא לגליל, הוא הלך לכפר־קנה לפגוש אותו, והתחנן לפניו שיבוא לרפא את בנו הגוסס. 48 "אם לא תראו נסים ונפלאות לא תאמינו", אמר ישוע.

49 "אנא, אדוני, בוא מהר לפני שבני ימות", התחנן הפקיד.

50 "לך לביתך", הרגיע אותו ישוע. "בנך חי ובריא!" הפקיד האמין לדברי ישוע והלך לביתו. 51 בדרך פגשו אותו משרתיו ובישרו לו שבנו הבריא. 52 "באיזו שעה חל השינוי לטובה במצבו?" שאל הפקיד.

"אתמול בשעה אחת בצהריים ירד חומו באופן פתאומי", השיבו המשרתים.

53 האב ידע כי בשעה זו בישר לו ישוע על החלמת בנו, והוא וכל בני־ביתו האמינו בישוע.

54 זה היה הנס השני שחולל ישוע בגליל לאחר שובו מיהודה.

5

1 כעבור זמן מה חזר ישוע לירושלים לרגל אחד החגים. 2 ליד שער הצאן בירושלים הייתה ברכה שנקראת בעברית* "בית־חסדא", וסביבה חמישה רציפים. 3 על רציפים אלה שכבו חולים רבים, עיוורים, פיסחים, משותקים וכדומה (כשהם מחכים שהמים יסערו, 4 כי מדי פעם ירד מלאך ה' אל הברכה והסעיר את המים, והחולה הראשון שנכנס אל המים לאחר מכן נרפא. 5 בין החולים הרבים היה אדם שסבל ממחלתו במשך שלושים ושמונה שנים. 6 ישוע הביט באיש ומיד ידע את משך מחלתו. "אתה רוצה להירפא?" שאל ישוע.

7 "איני יכול!" השיב האיש בייאוש. "אין מי שיעזור לי להיכנס למים בעת הסערה, ובזמן שאני מנסה להיכנס לברכה בכוחות עצמי, מישהו זריז ממני מקדים אותי ונכנס למים לפני."

8 "קום, קבל את האלונקה שלך והתהלך!" פקד ישוע. 9 האיש נרפא מיד, עמד על רגליו, קיבל את האלונקה והלך לדרכו. מאחר שהמעשה התרחש בשבת, 10 לא

* 5:2 ה 2.5 א 2 בארץ ישראל בתקופה הזו היהודים דיברו בעברית ובארמית. כאשר מופיע תעתיק ביוונית המקורית בעברית החדשה, מלבד מקרים בודדים (התגלות ט 11. טז 16). הציטוט מובא בארמית ולא בעברית (גם כאשר כתוב שזה עברית). עובדה זו מומחשת במעשי השליחים א 19: "הדבר הזה נודע לכל יושבי ירושלים ולפיכך נקרא אותו שדה בלשונם 'ח'קל דמא', שפירושו שדה הדם."

מצא הדבר חן בעיני היהודים. † “אסור לך לשאת את האלונקה, כי שבת היום!” קראו לעבר הנרפא.

11 “האיש שריפא אותי פקד עלי לקפל את האלונקה וללכת”, ענה האיש.

12 “מיהו האיש הזה?” שאלו.

13 אך הנרפא לא יכול היה להשיב להם, כי הוא בעצמו לא ידע מי הוא כי בינתיים נעלם ישוע בקהל הרב שהיה במקום.

14 מאוחר יותר פגש ישוע את הנרפא בבית-המקדש ואמר לו: “עתה, לאחר שהבראת, אל תמשיך לחטוא, פן יבוא עליך משהו יותר רע.” 15 האיש הלך מהר וסיפר ליהודים כי ישוע הוא זה שריפא אותו. 16 ואז החלו מנהיגי היהודים לרדוף את ישוע, מפני שחילל את השבת. 17 אבל ישוע אמר להם: “אבי לא הפסיק

לעבוד עד עתה, ואני נוהג כמוהו!” 18 דבריו עוררו עוד יותר את חמת מנהיגי היהודים, והם רצו להרגו לא רק על שום שחילל את השבת, אלא גם על שקרא לאלוהים “אביו”, ובכך השווה את עצמו לאלוהים.

19 “הבן אינו יכול לעשות דבר בעצמו”, אמר ישוע, “הוא עושה רק מה שראה את אביו עושה, ובאותה דרך. 20 כי האב אוהב את בנו ומלמד אותו את כל

† 5:10 ה 10.5 בברית החדשה כאשר משתמשים במונח “היהודים”, לעתים הכוונה לכלל העם היהודי או לתושבי ירושלים והאזור, הרשויות היהודיות בירושלים, או למתנגדיו של ישוע. כאן, כמו ברוב המקרים בספר זה, הכוונה לרשויות של היהודים בירושלים.

מעשיו, ואפילו מלמדו לעשות מעשים גדולים יותר מריפוי האיש הזה. אתם יודעים מדוע? כדי שתתפלאו ותשתוממו! ²¹ הבן אף יקים מהמתים את מי שירצה, ממש כפי שעושה האב. ²² האב לא ישפוט איש – הוא נתן לבנו את סמכות המשפט, כדי שכולם יכבדו את הבן כפי שהם מכבדים את האב. ²³ מי שאינו מכבד את הבן אינו מכבד גם את האב אשר שלח אותו.

²⁴ "אני מבטיח לכם שכל השומע את דברי ומאמין באלוהים אשר שלח אותי, יחיה חיי נצח ולא יישפט על חטאיו לעולם, משום שהוא כבר עבר מהמוות לחיים. ²⁵ אני מבטיח לכם, יגיע הזמן, ולמעשה הוא כבר הגיע, שהמתים ישמעו את קולו של בן-האלוהים – וכל השומעים יחיו. ²⁶ כשם שלאב עצמו יש כוח המעניק חיים, כך גם לבן יש אותו כוח, שהוא מתנת האב. ²⁷ כבן-האדם יש לו זכות וסמכות לשפוט את חטאיהם של כל בני-האדם. ²⁸ אל תתפלאו על כך, כי יבוא הזמן שכל המתים ישמעו בקבריהם את קולו של בן האלוהים, ²⁹ והם יקומו מקבריהם – עושי הטוב לחיי נצח, ועושי הרע למשפט.

³⁰ "איני שופט איש לפני התייעצות עם אבי; אני שופט רק לפי מה שהוא אומר לי. משפטי ישר וצודק, כי איני מבקש את טובת עצמי, אלא את רצון אבי שבשמים אשר שלחני.

³¹ "אם אני מעיד על עצמי, תאמרו שעדותי אינה מהימנה. ³² אולם מישהו אחר מעיד עלי – יוחנן המטביל, ואני יודע שאפשר לסמוך על דבריו. ³³ אתם

שלחתם את אנשיכם אל יוחנן כדי להקשיב לדבריו, ויוחנן אמר את האמת. ³⁴ אל תחשבו שאני זקוק לעדות בני-אדם; אני מספר לכם כל זאת רק כדי שתאמינו ותיוושעו.

³⁵ "יוחנן הפיץ אור כנר דולק כדי להאיר לכם את הדרך, ולזמן קצר אף שמחתם להתענג על האור הזה. ³⁶ ברם יש לי עדות גדולה יותר מעדותו של יוחנן: המעשים שאני עושה. אלוהים אבי הטיל עלי לעשות את המעשים האלה, והם מוכיחים שהוא שלח אותי. ³⁷ האב עצמו מעיד עלי, למרות שמעולם לא שמעתם את קולו, ואת מראהו לא ראיתם. ³⁸ אולם דברו אינו שוכן בכם כלל, כי אתם מסרבים להאמין שאני שליחו.

³⁹ "אתם דורשים בכתובים מתוך תקווה למצוא בהם חיי נצח, אך הכתובים מצביעים עלי! ⁴⁰ למרות זאת אינכם רוצים לבוא אלי כדי שאעניק לכם חיי נצח.

⁴¹ "איני לוקח כבוד ושבחים מבני-אדם ואיני דואג לדעתכם עלי, ⁴² אבל אני רוצה לומר לכם שאינכם אוהבים את אלוהים. ⁴³ אני באתי בשם אבי ולא קיבלתם אותי; אך אם יבוא מישהו אחר בשם עצמו, כן תקבלו אותו. ⁴⁴ אין פלא שאינכם מאמינים, שכן אתם מבקשים כבוד איש מרעהו, וכלל אינכם דואגים לכבוד שחולק אלוהים.

⁴⁵ "אל תחשבו שאטען עליכם לפני אבי. משה רבנו – שבו אתם מאמינים – הוא הטוען עליכם! ⁴⁶ אילו האמנתם למשה הייתם מאמינים גם לי, שהרי הוא כתב

עלי. 47 ואם אינכם מאמינים למה שכתב משה, איני מתפלא שאינכם מאמינים לדברי.”

6

1 כעבור זמן מה חצה ישוע את ים הכינרת (הנקרא גם ימת טבריה). 2 אנשים רבים הלכו אחריו, כי ראו כיצד ריפא את החולים. 3 ישוע ותלמידיו עלו על אחד ההרים והתיישבו על הארץ. 4 היה זה זמן קצר לפני חג הפסח. 5-6 ישוע הביט סביבו וראה את ההמונים הבאים לקראתו.

”מאין נשיג להם לחם לאכול?” ניסה ישוע את פיליפוס, כי למעשה ידע מה עמד לעשות.

7 ”גם אם נקנה לחם באלפי שקלים, לא יספיק לכולם!” השיב פיליפוס. 8 אנדריו, אחיו של שמעון פטרוס, התערב ואמר: 9 ”יש כאן ילד שבידו חמש ככרות לחם ושני דגים, אבל מה יועיל הדבר לכל האלפים האלה?”

10 ”אמרו לכולם לשבת על האדמה”, ביקש ישוע מהסובבים אותו. כחמשת-אלפים גברים) לא כולל נשים וילדים) היו שם, וכולם התיישבו על המדשאה. 11 ישוע לקח את ככרות הלחם, הודה לאלוהים, הגיש אותן לתלמידיו, והתלמידים הגישו לכל האנשים. ישוע עשה את אותו הדבר עם הדגים, וכולם אכלו לשובע. 12 ”אספו בבקשה את הפירורים שנשארו”, ביקש ישוע, ”כדי שדבר לא ייזרק.” 13 התלמידים אספו את הפירורים מחמש ככרות הלחם ומילאו בהם שנים-עשר סלים.

14 כשראה ההמון את הנס הזה, קרא: "זהו באמת הנביא שציפינו לו!"

15 ישוע ידע שהם היו מוכנים לאחוז בו בכוח ולהכתירו למלך, ומשום כך שוב נמלט לבדו אל אחד ההרים. 16 בערב ירדו התלמידים לים 17 ונכנסו לסירה, כשפניהם מועדות לכפר-נחום. הלילה ירד, וישוע עדיין לא שב אליהם. 18 בינתיים פרצה סערה בים, כי נשבה רוח חזקה. 19 התלמידים חתרו במשוטיהם כחמישה קילומטרים, ולפתע ראו את ישוע פוסע לקראתם על-פני המים. פחד אחז אותם, 20 אולם ישוע הרגיעם: "זה אני, ישוע, אל תפחדו." 21 הם אספו אותו אל הסירה ומיד הגיעו אל יעדם.

22 למחרת התקהלו אנשים רבים במקום שישוע חולל את נס הלחם. הם המתינו לישוע, כי לא ראו אותו עוזב את המקום עם תלמידיו בסירה. 23 בינתיים הגיעו אל המקום גם סירות אחרות מטבריה. 24 כשנוכחו האנשים כי ישוע איננו שם, הם עלו לסירות והפליגו לכפר-נחום כדי לחפש אותו.

25 הם מצאו אותו בכפר-נחום ושאלו בתמיהה: "רבי, כיצד הגעת הנה?"

26 "האמת היא שאתם רוצים להיות בחברתי מפני שאכלתם לשובע, ולא מפני שאתם מאמינים בי ובאותותיי!" השיב להם ישוע. 27 "אל תעמלו בעד המזון אשר כלה ונגמר, כי אם הקדישו את זמנכם למזון החיים שאותו תקבלו מבן-האדם, כי לשם כך שלח אותי האלוהים אבי."

28 "מה עלינו לעשות כדי למצוא-תן בעיני אלוהים?"

שאלו.

29 "אלוהים רוצה שתאמינו במי שהוא שלח אליכם," השיב ישוע. 30 "אם ברצונך שנאמין כי אתה המשיח,

עליך להראות לנו עוד נסים ונפלאות. 31 אבותינו אכלו יום יום את המן במדבר כמו שכתוב:* ודגן-שמים נתן להם."

32 אולם ישוע הסביר: "אני אומר לכם שלא משה נתן לכם את הלחם מהשמים, אלא אבי הוא שנותן לכם את הלחם האמתי מהשמים. 33 הלחם האמתי הוא זה שנשלח מהשמים על-ידי אלוהים, והוא מעניק חיים לעולם."

34 "אדון," קראו, "תן לנו תמיד את הלחם הזה!"

35 "אני הוא לחם החיים," אמר ישוע. "כל הבא אלי לא ירעב לעולם. כל המאמין בי לא יצמא לעולם.

36 אבל הבעיה היא שאינכם מאמינים גם לאחר שראיתם אותי. 37 אולם אחדים יבואו אלי ויאמינו בי – אלה שאבי נתן לי – ואני מבטיח שלא אדחה איש, 38 כי באתי לכאן מהשמים לעשות את רצונו של האלוהים אשר שלחני, ולא את רצוני.

39 "האב אשר שלח אותי רוצה שלא אאבד איש מאלה שנתן לי, אלא שאקים את כולם לתחייה ביום האחרון.

40 זהו רצונו: שכל הרואה אותי ומאמין בי יחיה חיי נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון."

41 היהודים רגזו עליו משום שטען כי הוא הלחם היורד מן השמים.

42 "אילו שטויות הוא מדבר?" שאלו. "הלא הוא ישוע בן-יוסף; אנחנו מכירים היטב את כל משפחתו! איך הוא מעז לטעון שהוא בא מהשמים?"

43 "אל תתרגזו על דברי אלה", ביקש ישוע. 44 "רק מי שאלוהים שולח יוכל לבוא אלי, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון. 45 הלא כתוב בספרי הנביאים: † וכל בניך למודי ה'. ואמנם, כל השומע לקול אלוהים ולומד את האמת על אודותיו, יבוא אלי. 46 לא שמישהו ראה את האלוהים; אני לבדי ראיתי אותו, שהרי הוא שלח אותי.

47 "אני אומר לכם באמת, כל המאמין בי יחיה חיי נצח. 48 אני הוא לחם החיים. 49 אבותיכם אכלו את המן במדבר ומתו. 50 אולם מי שאוכל מלחם החיים, היורד מהשמים, יחיה חיי נצח ולא ימות. 51 אנוכי לחם החיים היורד מהשמים; כל האוכל מהלחם הזה יחיה לנצח. אני נותן את בשרי כלחם כדי שהעולם יחיה." 52 "איך הוא יכול לתת לנו לאכול את בשרו?" החלו היהודים להתווכח ביניהם.

53 "אני אומר לכם ברצינות," המשיך ישוע, "אם לא תאכלו את בשר המשיח ולא תשתו את דמו, אין לכם חיים בקרבכם! 54 אולם כל האוכל את בשרי ושותה את דמי חי חיי נצח, ואני אקימו לתחייה ביום האחרון. 55 כי בשרי הוא מזון אמתי, ודמי הוא משקה אמתי. 56 כל האוכל את בשרי ושותה את דמי חי בי, ואני חי בו.

57 כל הניזון ממני חי בזכותי, כשם שאבי החי שלח אותי ואני חי בזכותו. 58 אני הלחם האמתי היורד מהשמים – לא כמו המן שאכלו אבותינו במדבר ומתו. כל האוכל את הלחם הזה יחיה לנצח. 59 ישוע לימד אותם דברים אלה בבית־הכנסת בכפר־נחום.

60 אפילו תלמידיו אמרו: “קשה לקבל את מה שהוא אומר. איך אפשר להאמין בזה?” 61 ישוע חש בלבו שתלמידיו התלוננו על דבריו. “מה מטריד אתכם?” שאל אותם. 62 “מה תגידו אם תראו את בן־האדם עולה חזרה לשמים? 63 רק רוח אלוהים מעניק חיים; בכוחו של האדם אין כל תועלת. הדברים שאמרת לי לכם הם דברי רוח וחיים. 64 אך בכל זאת יש ביניכם כאלה שאינם מאמינים.” ישוע אמר זאת מפני שידע מראש מי לא יאמין בו ומי יסגיר אותו.

65 “משום כך אמרתי לכם שאיש אינו יכול לבוא אלי אלא אם זה מעשה מידי אלוהים”, הסביר ישוע.

66 באותו יום עזבו אותו תלמידים רבים. 67 “האם גם אתם רוצים לעזוב אותי?” שאל ישוע את שנים־עשר תלמידיו. 68 “אדוני, לאן נלך ולמי?” קרא שמעון פטרוס. “רק לך יש דברים של חיי נצח, 69 ואנחנו יודעים ומאמינים שאתה קדוש האלוהים!”

70 השיב להם ישוע: “אני בחרתי בכם בעצמי – שנים־עשר במספר – ובכל זאת, אחד מכם הוא שטן.”

71 הוא התכוון ליהודה בן־שמעון איש־קריות, אחד משנים־עשר התלמידים, שעמד להסגירו.

7

1 לאחר מכן חזר ישוע לגליל ועבר מכפר לכפר. הוא לא רצה לשוב ליהודה, כי מנהיגי היהודים שם רצו להרגו. 2 בהתקרב חג הסוכות 3 האיכו בו אחיו לעלות לירושלים לרגל החג. "לך ליהודה, כדי שגם תלמידוך יראו את הנסים שאתה מחולל", לענו לו.

4 "איך אתה רוצה להתפרסם בעודך מסתתר כאן? אם אתה מחולל ניסים ונפלאות, גלה את עצמך לעולם." 5 גם אחיו לא האמינו בו. 6 "עדיין לא הגיע הזמן שאלך, אולם אתם יכולים ללכת בכל זמן שתרצו", השיב ישוע. 7 "כי העולם אינו יכול לשנוא אתכם, אבל הוא שונא אותי, משום שאני מוכיח אותו במעשיו המושחתים. 8 לכו אתם לחוג את החג בירושלים. איני הולך עתה, כי טרם הגיע זמני." 9 וישוע נשאר בגליל.

10 אולם לאחר שהלכו אחיו הלך גם ישוע לירושלים, אם כי בסתר, כדי שלא יכירו אותו. 11 בינתיים חיפשוהו המנהיגים בין החוגגים וחקרו: "היכן הוא?" 12 דעת הקהל הייתה חלוקה עליו; אחדים אמרו: "הוא אדם נפלא!" ואילו אחרים טענו: "הוא רמאי!" 13 אך איש לא העז להשמיע את דעתו עליו ברבים, מפחד מנהיגי היהודים.

14 בעיצומו של החג הלך ישוע לבית-המקדש ולימד את העם. 15 "כיצד הוא יודע כל-כך הרבה?" תמהו היהודים. "הרי הוא לא למד אף פעם בבית מדרש!"

16 "איני מלמד אתכם את תורת, כי אם את תורת האלוהים אשר שלחני", השיב ישוע. 17 "מי שרוצה לעשות את רצון האלוהים יודע אם אני מדבר בשם אלוהים או בשם עצמי. 18 מי שמשמיע את דעתו האישית מצפה לשבחים ותהילה, אולם מי שרוצה בכבוד שולחו הוא אדם ישר ונאמן. 19 משה נתן לכם את התורה אבל איש מביניכם אינו מקיים את התורה. מדוע אתם רוצים להרוג אותי על הפרת התורה?" 20 "היצאת מדעתך", קרא הקהל. "מי רוצה להרוג אותך?"

21 "אני עשיתי נס אחד בשבת וכולכם התפלאתם והשתוממתם על כך", אמר ישוע. 22 "אבל גם אתם עובדים בשבת! הרי אתם עושים ברית-מילה לפי מצוות משה, מצוה שניתנה לנו למעשה מהאבות וקדמה לתורת משה, גם בשבת. 23 אם אתם מתירים קיום ברית-מילה בשבת, כדי לא להפר את התורה, מדוע אתם מתרזזים על שריפאתי מישהו בשבת? 24 אל תשפטו רק לפי מה שאתם רואים בעיניכם, אלא בחנו ושפטו בצדק!"

25 אחדים מתושבי ירושלים שאלו: "האם אין זה האיש שהם רוצים להרוג? 26 הנה הוא מדבר בציבור ואיש אינו פוגע בו. אולי מנהיגינו הגיעו למסקנה שהוא באמת המשיח! 27 אולם כיצד ייתכן הדבר? הרי אנחנו יודעים מאין בא, ואילו המשיח אמור לבוא מאי-שם, ממקום בלתי ידוע."

28 "ודאי שיודעים אתם מי אני ומאין באתי," קרא ישוע

בקול בבית־המקדש, "אבל דעו לכם שלא באתי אליכם על דעת עצמי, אלא נשלחתי על־ידי האלוהים שאותו אינכם מכירים. ²⁹ אולם אני מכיר אותו, כי אני בא ממנו והוא שלח אותי."

³⁰ ההמון רצה לתפוס אותו, אך איש לא הרים עליו אצבע, כי טרם הגיע זמנו. ³¹ אנשים רבים מן העם האמינו בישוע, ואמרו: "לאילו ניסים מצפים אתם מהמשיח שאדם זה לא חולל?"

³² כאשר נוכחו הפרושים כי העם נוטה להאמין בישוע, הם שלחו יחד עם ראשי הכוהנים סוכנים לתפוס אותו. ³³ אולם ישוע אמר להם: "אני אהיה אתכם עוד זמן־מה, ואחר כך אחזור לשולחי. ³⁴ תחפשו אותי ולא תמצאוני, כי לא תוכלו לבוא אל המקום שאהיה בו."

³⁵ היהודים נבוכו מדבריו. "לאן הוא עומד ללכת?" תמהו. "אולי בכוונתו לעזוב את הארץ וללכת ללמד את היהודים בתפוצות או אף את הגויים! ³⁶ למה התכוון כשאמר כי נחפש אותו ולא נוכל למצוא אותו, ואף לא נוכל לבוא למקום הימצאו?"

³⁷ ביום האחרון והגדול של החג עמד ישוע וקרא בקול: "כל הצמא שיבוא אלי וישתה! ³⁸ כי כמו שכתוב, המאמין בי, יזרמו מקרבו נהרות מים חיים." ³⁹ ישוע התכוון לרוח הקודש שהמאמינים בשמו היו עתידים לקבל. עד לאותו זמן לא ניתן רוח הקודש, כי ישוע עדיין לא נתפאר ולא חזר לשמים. ⁴⁰ אנשים רבים בהמון קראו לאחר ששמעו את דבריו: "הוא באמת

הנביא!"⁴¹ אחרים קראו: "זהו המשיח!" היו שלגלגו: "האם המשיח יבוא מהגליל?⁴² הלא כתוב כי המשיח יהיה מזרע דוד וכי יבוא מבית לחם, עיר דוד."⁴³ דעת הקהל עליו הייתה חלוקה.⁴⁴ אחרים מהם רצו לתפסו, אך איש לא שלח בו יד.

⁴⁵ אנשי החוק שנשלחו לאסרו חזרו אל שולחיהם בידיים ריקות. "היכן הוא? מדוע לא הבאתם אותו?" שאלו הפרושים וראשי הכוהנים.

⁴⁶ "הוא דיבר דברים נפלאים כל-כך; מעולם לא שמענו דברים כאלה!" השיבו. ⁴⁷ "גם אתם הלכתם שולל?" כעסו הפרושים. ⁴⁸ "האם ראיתם מישחו בינינו, המנהיגים או הפרושים, אשר מאמין כי הוא המשיח?" ⁴⁹ רק ההמון מקרב העם הזה מאמין בו, כי הם אינם יודעים את התורה. ארורים הם!"

⁵⁰ נקדימון היה ביניהם; הוא זה שבא אל ישוע בלילה, וכששמע את דברי הפרושים אמר: ⁵¹ "האם תורתנו מתירה לנו לשפוט אדם לפני ששמענו מה בפיו וידענו מה שהוא עושה?"

⁵² "גם אתה מהגליל?" שאלו בלעג. "דרוש בכתובים וראה שאף נביא אינו בא מהגליל!"⁵³ בזאת הם נפרדו והלכו איש לביתו.

8

¹ ישוע הלך להר הזיתים,² אולם למחרת בבוקר חזר לבית-המקדש. עד מהרה התאספו סביבו אנשים רבים והוא החל ללמד אותם. ³ בעודו מלמד הביאו אליו הסופרים והפרושים אישה שנתפסה במעשה ניאוף, והעמידו אותה לפני הקהל.

4 "רבי, אישה זאת נתפסה במעשה ניאוף," אמרו,
5 "ותורת משה מצווה עלינו לרנום באבנים נשים כאלה.
מה דעתך?"

6 הם רצו לנסות את ישוע, שכן חיפשו סיבה להכשיל
ולהרשיע אותו. אולם ישוע התכופף וצייר באצבעו על
הקרקע. 7 כשהאיצו בו הסופרים והפרושים להשיב
לשאלתם, הזדקף ישוע ואמר: "מי שלא חטא מעולם
ישליך בה את האבן הראשונה!"

8 הוא התכופף שוב והמשיך לצייר באצבעו על
הקרקע. 9 כל השומעים נמלאו בושה, ובזה אחר זה
עזבו את המקום, מזקן עד צעיר, וישוע נותר לבדו עם
האישה.

10 ישוע נשא את ראשו וראה שנותר לבדו עם האישה.
"היכן מאשימיך? האם הרשיע אותך מישהו?" שאל
אותה. 11 "לא אדוני," השיבה האישה.

"אם כן גם אני לא ארשיע אותך. לכי לשלום ואל
תחטאי יותר." 12 ישוע דיבר שוב אל העם: "אני אור
העולם. כל ההולך אחרי לא יתעה שוב בחשכה, אלא
יקבל את אור החיים."

13 "אתה סתם מתפאר בעצמך ודבריך אינם מוכיחים
דבר!" קראו לעברו הפרושים. 14 "אני אמנם מעיד על
עצמי, אולם דברי נכונים, שכן אני יודע מאין באתי ולאן
אני הולך. 15 אתם שופטים אותי לפי קנה-המידה של
העולם, ואילו אני איני שופט איש עתה. 16 אם אני בכל
זאת שופט, אני שופט בצדק, כי איני מחליט על דעת
עצמי; אני מתייעץ עם אלוהים האב אשר שלח אותי.

17 התורה אומרת כי על-פי שני עדים יקום דבר, לא כן? 18 ובכן, אני עד אחד, ואבי אשר שלחני הוא העד השני.

19 "היכן אביך?" שאלו אותו.

"אינכם יודעים מיהו אבי, מפני שאינכם יודעים מי אני. לו היכרתם אותי הייתם מכירים גם את אבי."

20 ישוע דיבר דברים אלה באגף האוצר בבית-המקדש, אולם איש לא אסר אותו, כי טרם הגיע המועד.

21 "אני הולך מכאן", המשיך ישוע. "אתם תחפשו אותי ותמותו בחטאיכם. אינכם יכולים לבוא למקום שאליו אני הולך."

22 "האם הוא עומד להתאבד?" תמהו היהודים. "למה הוא מתכוון באמרו: 'אינכם יכולים לבוא למקום שאליו אני הולך'?"

23 ישוע הסביר להם: "מקומי בשמים מעל, ואילו מקומכם בארץ למטה; אתם שייכים לעולם הזה, ואני איני מהעולם הזה. 24 משום כך אמרתי לכם שתמותו בחטאיכם; אם לא תאמינו שאני הוא תמותו בחטאיכם." 25 "מי אתה?" שאלו.

"אני הוא זה שאמרתי לכם כל הזמן", השיב ישוע. 26 "יש לי הרבה דברים לומר עליכם, לשפוט ולהרשיע אתכם, אך איני עושה זאת. אני מוסר לכם אך ורק מה שנאמר לי על-ידי שולחי, שהוא האמת." 27 והם עדיין לא הבינו שהוא התכוון לאלוהים. 28 ישוע המשיך: "כאשר תרימו את בן-האדם) על הצלב, (תדעו ותבינו

שאני הוא המשיח ושאיני עושה דבר על דעת עצמי, אלא אני מספר לכם מה שלימד אותי אבי. ²⁹ שולחי תמיד איתי; הוא לא נטש אותי, כי אני עושה תמיד את הטוב בעיניו.”

³⁰ כשדיבר ישוע דברים אלה, יהודים רבים האמינו שהוא המשיח. ³¹ על כן הוא אמר להם: “אם תקיימו את דברי תהיו תלמידי באמת. ³² אתם תדעו את האמת, והאמת תוציא אתכם לחופשי!”

³³ “זרע אברהם אנחנו,” קראו היהודים לעומתו, “ומעולם לא היינו עבדים לאיש. כיצד, אם כן, אתה אומר שנתיה בני-חורין?”

³⁴ “אני אומר לכם במלוא האמת,” ענה ישוע, “כל מי שחוטא הוא עבד לחטא, ³⁵ ולעבד אין כל זכויות, בעוד שלבן יש את כל הזכויות. ³⁶ לכן, אם הבן מוציא אתכם לחופשי, תהיו חופשיים באמת! ³⁷ אני יודע שזרע אברהם אתם, אולם יש ביניכם אחדים שרוצים להרוג אותי, מפני שאינם יכולים לסבול את דברי. ³⁸ אני מספר לכם את מה שראיתי אצל אבי, ואילו אתם עושים את מה שראיתם אצל אביכם.”

³⁹ “אברהם הוא אבינו!” השיבו היהודים. אולם ישוע השיב: “אילו הייתם בני אברהם, הייתם נוהגים כמוהו. ⁴⁰ אולם עתה מבקשים אתם להרוג אותי על שסיפרתי לכם את האמת אשר שמעתי מאלוהים. אברהם מעולם לא היה עושה דבר כזה! ⁴¹ ואילו אתם עושים את מעשי אביכם האמתי.”

“אין אנו ממזרים! יש לנו אב אחד – האלוהים!” טענו.

⁴² אולם ישוע המשיך: “אילו אלוהים היה באמת אביכם, אזי הייתם אוהבים אותי, שהרי באתי אליכם

מאת האלוהים. לא באתי על דעת עצמי – אלוהים שלח אותי. ⁴³ האם אתם יודעים מדוע אינכם מבינים את דברי? מפני שאינכם מסוגלים להקשיב לי. ⁴⁴ השטן הוא אביכם, ואתם רוצים לעשות את חפצו! הוא היה רוצח ונשאר רוצח; הוא שונא את האמת, כי אין בו שמץ של אמת; כל דבריו הם שקר בכוונה תחילה, שהרי הוא מלך השקרים. ⁴⁵ אינכם מאמינים לי משום שאני אומר את האמת. ⁴⁶ האם יכול מישהו מכם להוכיח אותי על איזשהו עוון? ואם אני אומר את האמת, מדוע אינכם מאמינים לי? ⁴⁷ ילדי האלוהים מקשיבים בשמחה לקול אביהם, אולם אתם אינכם מקשיבים, כי אינכם ילדי האלוהים!

⁴⁸ "בצדק קראנו לך שומרנו!" קראו בחזרה בחימה. "שד נכנס בך!"

⁴⁹ "לא נכנס בי שד", ענה ישוע. "אתם לועגים ובזים לי רק מפני שאני מכבד את אבי. ⁵⁰ איני מבקש כבוד לעצמי, אולם אלוהים אבי דורש זאת למעני, והוא ישפוט את מי שאינו מאמין בי. ⁵¹ אני אומר לכם ברצינות ובכנות: מי שישמע בקולי לא ימות לעולם!" ⁵² "עכשיו אנחנו בטוחים שנכנס בך שד", אמרו לו. "אפילו אברהם והנביאים מתו, ואילו אתה טוען שכל השומע בקולך לא ימות לעולם? ⁵³ האם אתה גדול וחזק מאברהם אבינו או מהנביאים? למי אתה חושב את עצמך?"

⁵⁴ "אם אני מכבד את עצמי, אין לכך כל ערך", אמר ישוע. "אולם אבי מכבד אותי – כן, האב אשר אתם

קוראים לו אלוהיכם⁵⁵ למרות אינכם מכירים אותו. אולם אני מכיר אותו, ואם אכחיש זאת אהיה לשקרן כמוכם. אני באמת מכיר אותו ושומע בקולו.⁵⁶ אברהם אביכם שש לראות את יום בואי; הוא ראה אותו ושמה. “⁵⁷ איך יכולת לראות את אברהם?” שאלו היהודים בחוסר אמון. “לא מלאו לך עדיין חמישים שנה אפילו!”⁵⁸ “אמן אומר אני לכם, עוד לפני שאברהם נולד, אני הוא!” השיב ישוע.⁵⁹ דבריו עוררו את חמתם, והם החלו להשליך עליו אבנים. אולם ישוע נעלם מעיניהם, עבר על פניהם ויצא מהמקדש.

9

¹ ישוע עבר בדרך וראה איש שהיה עיוור מלידה.
² “רבי, שאלו תלמידיו, מדוע נולד האיש עיוור, בגלל חטאיו שלו או של הוריו?”
³ “לא בגלל חטאיו ולא בגלל חטאי הוריו”, השיב ישוע. “אדם זה נולד עיוור על-מנת שאלוהים יוכל לגלות בו את כוחו וגבורתו.⁴ עלינו למהר לעשות לאור היום את מה שהטיל עלינו שולחי, כי תוך זמן קצר יבוא הלילה, ואז לא יוכל איש לעשות דבר.⁵ כל עוד אני בעולם, אני אור העולם – אני מעניק לו את אורי.”
⁶ ישוע ירק על הארץ, עשה משחה מהרוק ומרח אותה על עיני העיוור.⁷ “לך לשטוף את עיניך בבריכת השילוח”, אמר לו ישוע. העיוור הלך לשטוף את עיניו ושב למקום בעיניים פקוחות ובריאות.

8 שכנים ואנשים שהכירו אותו כקבצן עיוור שאלו זה את זה: "האם זהו אותן קבצן עיוור?" 9 אחדים השיבו: "כן." ואחדים אמרו: "לא. לא ייתכן שזהו אותו אדם", הרהרו בקול. "אבל הוא באמת דומה לו כשתי טיפות מים!"

הקבצן בא לעזרתם וקרא "אני האיש!"

10 "כיצד אתה יכול לראות? מה קרה לך?" שאלו.

11 והקבצן סיפר להם: "אדם בשם ישוע מרח משחה על עיני, ואמר לי לשטוף אותן בכריכת השילוח. עשיתי כדבריו ואני יכול לראות!"

12 "היכן האיש הזה עכשיו?" שאלו האנשים. "איני יודע", השיב הקבצן.

13 ואז הם לקחו את הקבצן אל הפרושים 14) כל זה התרחש בשבת.

15 "כיצד נפקחו עיניך?" שאלו הפרושים. והקבצן סיפר להם כיצד ישוע מרח משחה על עיניו ושלחו לשטוף אותן בכריכת השילוח. 16 אחדים מהפרושים החליטו: "האיש הזה, ישוע, אינו יכול לבוא מן האלوهים, מאחר שאין הוא שומר את השבת."

אחרים טענו: "אבל כיצד יכול אדם חוטא לחולל ניסים כאלה?" מחלוקת קשה התפתחה ביניהם.

17 הפרושים פנו אל הקבצן ושאלו: "מה דעתך על האיש שריפא אותך?" "אני חושב שהוא נביא שנשלח על-ידי אלוהים", השיב הקבצן.

18 מנתייגי היהודים לא האמינו שהקבצן היה באמת עיוור ושעתה נרפא, ומשום כך הלכו לברר את הדבר אצל הריו.

19 "האם זהו בנכם?" שאלו. "האם הוא באמת נולד עיוור? אם כן, כיצד הוא יכול לראות עתה?" 20 אולם ההורים השיבו: "אנחנו יודעים כי זהו בננו וכי נולד עיוור, 21 אך איננו יודעים כיצד הוא יכול לראות, או מי ריפא אותו. הוא אדם מבוגר ויכול לדבר בעד עצמו", שאלו אותו. 22-23 ההורים ענו כך כי חששו ממנתייגי היהודים, אשר איימו לגרש מקהל ישראל את כל המודה שישוע הוא המשיח.

24 שוב קראו היהודים לקבצן שהיה עיוור ואמרו: "עליך להודות לאלוהים ולא לישוע, כי כולנו יודעים שהוא איש חוטא."

25 "איני יודע אם הוא חוטא או לא," השיב הקבצן, "אבל דבר אחד אני יודע: הייתי עיוור ועכשיו אני רואה!"

26 "מה הוא עשה? כיצד ריפא אותך?" דרשו.

27 "כבר סיפרתי לכם. האם לא שמעתם? מדוע אתם מבקשים שאספר לכם בשנית, האם גם אתם רוצים להיות תלמידיו?" שאל הקבצן.

28 הם קללו אותו ואמרו: "אתה תלמידו! אנחנו תלמידיו של משה רבנו! 29 אנחנו יודעים שאלוהים דיבר אל משה, אבל איננו יודעים דבר על האיש הזה." 30 "מוזר מאוד שאינכם יודעים דבר על אודות האיש שריפא את עיניי," השיב הקבצן. 31 "אנחנו יודעים כי אלוהים אינו שומע לקול הרשעים, אך הוא מקשיב

ברצון לאלה שאוהבים אותו ושומעים בקולו. ³² מאז בריאת העולם לא שמענו על אדם שריפא עיוורון מלידה. ³³ אילו אדם זה לא בא מאלוהים, הוא לא היה מסוגל לעשות מאומה!

³⁴ "ממזר שכמוך!" קראו לעברו בזעם. "אתה מתיימר ללמד אותנו?" והם גרשוהו החוצה.

³⁵ כאשר שמע ישוע את הדבר, הוא פגש בקבצן ושאל אותו: "האם אתה מאמין בבן האדם?"

³⁶ "מיהו?" שאל האיש. "אני רוצה להאמין בו."

³⁷ "ראית אותו, והוא מדבר אליך כרגע" השיב ישוע.

³⁸ "כן, אדוני," קרא האיש, "אני מאמין!" והוא

השתחוה לישוע.

³⁹ "אני באתי לעולם לשם משפט - להעניק

ראייה לעיוורים, ולהוכיח לאלה שחושבים את עצמם לפיקחים שהם למעשה עיוורים," אמר ישוע.

⁴⁰ הפרושים שעמדו שם שאלו: "האם אתה כולל אותנו בין העיוורים?"

⁴¹ "אילו הייתם עיוורים לא הייתם אשמים," הסביר

ישוע. "אולם אתם טוענים שאתם רואים, ולכן אתם אשמים."

10

¹ "אני אומר לכם באמת," המשיך ישוע, "מי שמסרב

להיכנס למכלאת הצאן דרך השער, ובוחר להיכנס בדרך הצדדית, הוא גנב או שודר. ² האדם שנכנס

דרך השער הוא רועה הצאן. ³ השומר יפתח לו את השער, עדר הצאן ישמע ויכיר את קולו, והרועה יוביל

את הצאן החוצה כשהוא נוקב בשם כל כבשה. ⁴ הרועה הולך בראש והעדר נוהר אחריו, כי הוא מזהה את הרועה ומכיר את קולו. ⁵ הצאן לא תלכנה אחרי אדם זר, אלא תברחנה מפניו, כי קולו אינו מוכר להן.

⁶ אלה ששמעו משל זה מפי ישוע לא הבינו למה התכוון, ⁷ ולכן ישוע הסביר להם: "אמן אני אומר לכם: אני השער של מכלאת הצאן. ⁸ כל אלה שבאו לפני היו גנבים ושודדים, אולם הצאן לא שמעו בקולם. ⁹ כן, אנוכי השער. הנכנסים דרכי יושעו וימצאו מרעה עשיר בבואם ובצאתם. ¹⁰ הגנב בא לגנוב, להרוג ולהשמיד, ואילו אני באתי להעניק חיים בשפע.

¹¹ "אני הרועה הטוב, ורועה טוב מקריב את חייו למען צאנו. ¹² כאשר רועה שכיר יראה זאב מתקרב, הוא יברח ויעזוב את הצאן לאנחות, כי העדר אינו שייך לו, והזאב יחטוף ויפזר את הצאן. ¹³ הרועה השכיר יברח, משום שאינו אלא שכיר ואין הוא דואג לצאן באמת.

¹⁴ "אני הרועה הטוב; אני מכיר את צאני והן מכירות אותי, ¹⁵ כשם שאבי מכיר אותי ואני מכיר את אבי; ואני מקריב את חיי למען הצאן. ¹⁶ יש לי עדר נוסף שאינו מהמכלאה הזאת. עלי להנהיג גם אותו, והצאן שומעות בקולי; כך יהיה עדר אחד ורועה אחד.

¹⁷ "אבי אוהב אותי משום שאני מקריב את חיי כדי שאקבל אותם חזרה. ¹⁸ איש אינו יכול להרוג אותי ללא הסכמתי. אני מקריב את חיי מרצוני, מפני שיש לי זכות

וכוח להקריב את חיי כשאני רוצה בכך, ואף זכות וכוח להשיבם לעצמי. אלוהים הוא המעניק לי זכות זאת."

19 דבריו אלה שוב גרמו למחלוקת בין מנהיגי היהודים. 20 חלקם אמר: "או שהוא יצא מדעתו, או שנכנס בו שד! מדוע אתם מקשיבים לו?"

21 אחרים אמרו: "הוא אינו נשמע כמי שנכנס בו שד. האם שד יכול לפקוח עיני עיוורים?"

22 בחג החנוכה, בחורף, 23 התהלך ישוע בבית־המקדש באגף הנקרא "אולם שלמה".

24 היהודים הקיפוהו מכל עבר ושאלו: "עד מתי בכוונתך לסקרן אותנו? אם אתה הוא המשיח, מדוע אינך אומר זאת בפירוש?"

25 "כבר אמרתי לכם, אבל לא האמנתם לי", השיב ישוע. "המעשים שאני עושה בשם אבי מאשרים זאת.

26 אולם אינכם מאמינים לי, כי אינכם שייכים לצאני.

27 אני מכיר את צאני, צאני מכירות את קולי והן הולכות אחרי. 28 אני מעניק להן חיי נצח והן לא תאבדנה. איש לא יחטוף אותן ממני, 29 כי אבי נתן לי אותן, והוא חזק וגיבור מכולם. משום כך לא יוכל איש לחטוף אותן ממני. 30 אבי ואני אחד אנחנו!"

31 שוב החלו מנהיגי היהודים להשליך עליו אבנים.

32 "הראיתי לכם הרבה מעשים טובים בשם אבי, איזה מהם גרם לכך שתשליכו עלי אבנים?" שאל ישוע.

33 "איננו משליכים עליך אבנים בגלל המעשים הטובים שעשית, אלא בגלל שאתה מגדף את האלוהים; למרות שאתה אדם, אתה עושה את עצמך לאלוהים!"

34 "אך הכתובים שלכם אומרים: 'אלוהים אתם';*
 והכוונה היא לבני־האדם", השיב ישוע. 35 "אם האנשים
 שאלוהים מדברים הכתובים מכונים 'אלוהים', והכתוב
 הוא דבר אמת, 36 מדוע קוראים אתם 'מגדף' למי
 שקדשו האב ונשלח לעולם הזה על־ידו, ושטוען כי הוא
 בן האלוהים? 37 אם איני עושה מעשים כפי שעושה אבי,
 אל תאמינו לי. 38 אולם אם אני אכן עושה את מעשי אבי,
 האמינו לפחות למעשים גם אם אינכם מאמינים לי, ואז
 תשכנעו שאבי שוכן בי ואני בו."

39 הם שוב רצו לתפוס את ישוע, אולם הוא התחמק
 מידיהם. 40 ישוע חזר לעבר הירדן, למקום שבו
 הטביל יוחנן לראשונה. הוא נשאר שם זמן־מה,
 41 ואנשים רבים הלכו אחריו.
 "יוחנן לא חולל נסים," אמרו זה לזה, "אולם כל מה
 שאמר על האיש הזה היה אמת." 42 אנשים רבים במקום
 זהווא האמינו כי ישוע באמת המשיח.

11

2-1 איש בשם אלעזר, שגר בבית־עניה עם מרים
 ואחותה מרתא, חלה. אחותו מרים היא זו שמשחה
 את ישוע במרקחת יקרה וניגבה את רגליו בשערותיה.
 3 מרתא ומרים שלחו הודעה לישוע: "אדוני, ידיך
 הטוב חולה מאוד."

4 כששמע ישוע את הדבר אמר: "מחלה זאת לא
 תיגמר במוות, כי אם להביא כבוד לאלוהים. כי בן

* 10:34 34 י תהלים פב 6

האלוהים יפואר באמצעות המחלה הזאת.”⁵ ישוע אהב מאוד את מרתא, מרים ואלעזר.⁶ כאשר ישוע שמע שאלעזר חלה, התעכב יומיים⁷ ורק לאחר מכן אמר לתלמידיו: “הבה נחזור ליהודה.”

⁸ “אולם, רבי,” קראו התלמידים במחאה, “לפני ימים ספורים בלבד ניסו מנהיגי היהודים להרוג אותך, ועכשיו אתה חוזר לאותו מקום?”

⁹ “בכל יום יש שתיים-עשרה שעות אור, ובמשך השעות האלה יכול כל אחד ללכת בלי ליפול או להיכשל.”¹⁰ מי שהולך בלילה ייכשל וימעד בגלל החשכה.”¹¹ ישוע המשיך: “חברנו אלעזר ישן, אך אני הולך להעיר אותו.”

¹²⁻¹³ ישוע התכוון לכך שאלעזר מת, אולם תלמידיו חשבו שאמר כי אלעזר ישן במנוחה, ולכן אמרו: “אם אלעזר ישן שינה טובה הוא ודאי יבריא!”¹⁴ “אלעזר מת,” אמר להם ישוע בפירוש.¹⁵ “אני שמח למענכם שלא הייתי שם, כדי שתלמדו להאמין. הבה נלך אליו.”¹⁶ (תומא) הנקרא בשם חיבה “התאום” (אמר לחבריו

התלמידים: “בואו נלך גם אנחנו כדי שנמות איתו.”

¹⁷ בהגיעם לבית-עניה נאמר להם שאלעזר מת ושהוא קבור כבר ארבעה ימים.¹⁸ בית-עניה מרוחקת מירושלים רק כשלושה קילומטר,¹⁹ ויהודים רבים באו מירושלים לנחם את מרתא ומרים באבלן.²⁰ כאשר שמעה מרתא שישוע היה בדרכו אליהן, הלכה לפגוש אותו, ואילו מרים נשארה בבית.

21 "אדוני," אמרה מרתא לישוע, "אילו היית כאן, אחי לא היה מת. 22 אך עדיין לא מאוחר מדי, כי אני יודעת שכל מה שתבקש מאלוהים הוא ייתן לך."

23 "אחיך יקום לחיים", הבטיח ישוע.

24 "כן," אמרה מרתא, "עם כל האחרים בתחיית המתים ביום האחרון."

25 אולם ישוע אמר לה: "אני הוא התחייה והחיים. כל המאמין בי יחיה אפילו אם ימות. 26 כל המאמין בי יחיה לנצח ולא ימות לעולם! האם את מאמינה לי?"
27 "כן, אדוני," השיבה, "אני מאמינה שאתה המשיח בן-האלוהים אשר לו חיכינו זמן רב."

28 כשסיימה מרתא לדבר עזבה את ישוע וחזרה למרים. מרתא קראה למרים בסתר ואמרה: "המורה נמצא כאן; הוא רוצה לדבר איתך." 29 מרים יצאה אליו מיד.

30 ישוע נשאר עדיין מחוץ לכפר, במקום שבו פגשה אותו מרתא. 31 היהודים שבאו לנחם את האבלות ראו את מרים עוזבת את הבית בחיפזון. הם חשבו שהיא הולכת לבכות על קבר אחיה, ולכן הלכו בעקבותיה.

32 כאשר הגיעה מרים למקום הימצאו של ישוע, נפלה לרגליו וקראה בבכי: "אדוני, אילו היית כאן, אחי לא היה מת." 33 בכייה ובכי האבלים נגע ללבו של ישוע, וגם הוא התרגש ונאנח. 34 "היכן קברתם אותו?" שאל.

"בוא וראה", ענו האנשים. 35 ישוע בכה.

36 "הם היו חברים טובים מאוד", אמרו היהודים זה לזה. "ראו עד כמה אהב אותנו!"

37 היו שאמרו: "אם הוא ריפא את העיוור, האם לא היה יכול גם למנוע את מותו של אלעזר?" 38 ישוע שוב התרגש והלך אל קברו של אלעזר. הוא נקבר במערה שאבן גדולה חסמה את פיתחה.
39 "הזיזו את האבן", ביקש ישוע.

אולם מרתא, אחות המת, אמרה: "אבל אדוני, הגופה ודאי מצחינה; הרי הוא קבור כבר ארבעה ימים!"
40 "האם לא אמרתי לך שאם תאמיני תראי את גבורת האלוהים?" שאל ישוע.

41 האנשים הזיזו את האבן, וישוע נשא עיניו אל השמים וקרא: "אבי, תודה לך על שאתה שומע אותי. 42 אני יודע שאתה שומע אותי תמיד, אולם אמרתי זאת כדי שכל הנוכחים כאן יאמינו שאתה שלחת אותי." 43 לאחר מכן הוא קרא בקול רם מאוד: "אלעזר, צא החוצה!" 44 ואלעזר יצא החוצה עטוף עדיין בתכריכים. "הסירו מעליו את התכריכים ותנו לו ללכת", אמר ישוע.
45 יהודים רבים מבין מנחמי מרים אשר חזו בנס האמינו בישוע. 46 אולם היו שהלכו לפרושים וסיפרו להם את הדבר.

47 הפרושים וראשי הכוהנים כינסו אסיפה כדי לדון במצב. "איפה הוא ואיפה אנחנו?" שאלו זה את זה במבוכה. "האיש הזה באמת מחולל ניסים! 48 אם לא נאסור אותו יאמין בו כל העם וילך אחריו, וזה יהיה סופנו, כי אז יבואו הרומאים ויסירו את בית המקדש ואת עמנו!"

49 קייפא, הכהן הגדול באותה שנה, אמר להם: "אינכם מבינים דבר! 50 האינכם מבינים כי מוטב שאדם

אחד ימות בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד? למה לסכן את העם?"

51 קיפא לא אמר דברים אלה ביוזמתו, אלא בהשראת אלוהים, כי בהיותו הכהן הגדול של אותה שנה ניבא שישוע ימות בעד העם. 52 ולא רק בעד העם, אלא גם כדי לקבץ ולאחד את כל בני־האלוהים באשר הם.

53 מאותו יום ואילך תכננו מנהיגי היהודים להרוג את ישוע, 54 ולכן הוא הפסיק להתהלך בגלוי באזור יהודה. הוא עזב את ירושלים והחליט ללכת לעיר אפרים שבגבול המדבר, שם נשאר עם תלמידיו.

55 בהתקרב חג הפסח עלו לירושלים יהודים רבים מכל קצות הארץ, כדי להשתתף בטקס השתרה שקדם לחג. 56 הם רצו לראות את ישוע, ובעמדם בבית־המקדש שאלו איש את רעהו: "מה דעתכם, האם יבוא לחג הפסח או לא?" 57 בינתיים הודיעו ראשי הכוהנים והפרושים בציבור, שכל הרואה את ישוע חייב לדווח להם על כך מיד, כדי שיוכלו לאסרו.

12

1 ששה ימים לפני חג הפסח שב ישוע לבית־עניה, כפרו של אלעזר שהשיבו לחיים, 2 ונערכה לכבודו ארוחת ערב חגיגית. אלעזר ישב עם ישוע בין האורחים, ואילו מרתא שרתה את האורחים. 3 מרים לקחה מרקחת יקרה העשויה משמנים ובשמים ריחניים,

משחה את רגליו של ישוע וניגבה אותן בשערותיה, ריח הניחוח מילא את כל הבית.

⁴ אחד מתלמידיו אשר עמד להסגירו, יהודה איש קריות שמו, קרא: ⁵ "המרקחת הזאת שווה הרבה כסף! היא הייתה יכולה למכור אותה ולחלק את הכסף לעניים." ⁶ הוא לא דיבר מתוך דאגה לעניים, אלא מתוך דאגה לעצמו. יהודה היה הגזבר של קבוצת התלמידים, ולעתים קרובות משך מכספי הקבוצה לצרכיו הפרטיים.

⁷ "הנח לה", אמר ישוע. "היא עשתה זאת כהכנה לקבורתי. ⁸ העניים נמצאים אתכם תמיד, ואילו אני איני נמצא אתכם תמיד."

⁹ יהודים רבים שמעו על ביקורו של ישוע, ועל כן באו לראות אותו ואת אלעזר שהקים לתחייה. ¹⁰⁻¹¹ בינתיים החליטו ראשי הכוהנים להרוג גם את אלעזר, כי בגללו נהרו למקום יהודים רבים והאמינו שישוע הוא המשיח.

¹² למחרת התפשטה השמועה בכל העיר שישוע היה בדרכו לירושלים. אנשים רבים מבין החוגגים ¹³ לקחו בידיהם כפות תמרים, הלכו לקראת ישוע וקראו: "יחי המשיח! יחי מלך ישראל! ברוך הבא בשם ה' מלך ישראל!"

¹⁴ ישוע בא לקראתם רכוב על חמור, ובכך קיים את הנבואה: * ¹⁵ "אל תיראי, בת ציון, הנה מלכך יבוא לך רוכב על עיר בן אתונות."

* 12:14 14.12 יב 14 זכריה ט 9

16 תחילה לא הבינו תלמידיו שישוע קיים למעשה את הנבואה הזאת, אולם לאחר שישוע נתפאר בכבוד הם נזכרו במעשיו השונים אשר קיימו נבואות רבות מכתבי-הקודש.

17 אנשים רבים בקהל אשר ראו את ישוע מקים את אלעזר לחיים, ספרו על כך לאחרים. 18 אנשים רבים יצאו לקראתו, כי שמעו על הפלא הגדול שחולל.

19 אולם הפרושים היו אובדי עצות. "רואים אתם, נוצחנו. כל העולם נמשך אחריו!" קראו. 20 בין העולים לירושלים בחג הייתה גם קבוצת יוונים. 21 הם הלכו לפיליפוס מבית-צידה שבגליל וביקשו: "אדוני, אנחנו רוצים לפגוש את ישוע." 22 פיליפוס מסר את ההודעה לאַנְדְרֵי, והשניים הלכו להתייעץ עם ישוע.

23 "הגיעה השעה שיפואר בן-האדם", אמר להם ישוע. 24 "אני אומר לכם ברצינות: גרגר חיטה שנטמן באדמה צריך למות לפני שיוכל לשאת פרי רב, אחרת יישאר סתם גרגר בודד. 25 האוהב את חייו על-פני האדמה – יאבד אותם; והשונא את חייו על-פני האדמה יזכה בחיי נצח.

26 "הרוצה להיות תלמידי צריך ללכת בעקבותי, כי המשרתים אותי חייבים להיות במקום שאני נמצא. אלוהים אבי יכבד את כל אלה שהולכים בעקבותי ומשרתים אותי. 27 כעת נבהלה נפשי, אולם איני יכול לבקש מאבי שיצילני מגורלי, שהרי לשם כך באתי לעולם. 28 אבי, פאר את שמך!"

לפתע נשמע קול מהשמים: "כבר פארתי ואוסיף לפאר." 29 כל הנוכחים שמעו את הקול, אולם חלקם חשב שהיה זה קול רעם, וחלקם אמר שמלאך דיבר עם ישוע.

30 "הקול הזה היה למענכם ולא למעני", אמר להם ישוע. 31 "עכשיו הגיע מועד משפטו של העולם, ושר העולם הזה) השטן) יגורש. 32 וכאשר אנשא מן הארץ אמשוך אלי את כולם." 33 הוא אמר זאת כדי לרמוז להם כיצד ימות.

34 "אולם אנחנו למדנו מהתורה שהמשיח יחיה לנצח ולא ימות לעולם, אם כן מדוע אתה אומר שבן-האדם צריך להנשא מן הארץ? מי בן-האדם הזה?" שאלו אותו.

35 "האור יישאר אתכם עוד זמן קצר בלבד", אמר ישוע. "על כן, תנצלו את העובדה הזאת והתהלכו באור כל עוד אתם יכולים, מפני שעם רדת החשכה לא תוכלו למצוא את דרככם. 36 האמינו באור לפני שיהיה מאוחר מדי, כדי שגם אתם תהיו בני האור." לאחר שסיים את דבריו הלך לדרכו, והם לא ראו אותו. 37 על-אף הניסים הרבים שחולל ישוע, אנשים רבים לא האמינו שהוא המשיח. 38 הנביא ישעיהו חזה מצב זה כשאמר: † "ה', מי האמין לשמועתנו, וזרוע ה' על-מי נגלתה?" 39 לכן הם לא יכלו להאמין. ישעיהו אף ניבא: † 40 "אלוהים סגור את עיניהם והקשיח את

† 12:38 38.12 יב 38 ישעיהו נג 1 † 12:39 39.12 יב 39 ראה ישעיהו ו

לבם. משום כך הם אינם יכולים לראות, להבין או לשוב אליו כדי שירפא אותם. 41 הנביא ישעיהו אמר דברים אלה על ישוע מפני שראה בחזונו את תפארתו. 42 מנהיגי יהודים רבים האמינו כי ישוע הוא המשיח, אך לא הודו בזאת בפני איש, כי פחדו שהפרושים יטילו עליהם חרם. 43 לאנשים אלה היה חשוב יותר לזכות בכבוד מבני-אדם מאשר מאלוהים.

44 "אם אתם מאמינים בי, אתם מאמינים למעשה באלוהים", קרא ישוע. 45 "שהרי כל הרואה אותי רואה למעשה את שולחי. 46 באתי להאיר ולזרוח בעולם חשוך זה, כדי שכל המאמין בי לא יתעה יותר בחשכה. 47 לא באתי לשפוט את העולם, כי אם להושיעו, ועל כן לא אשפוט את אלה השומעים את דברי ואינם מקיימים אותם. 48 דברי האמת שדיברתי ישפטו ביום הדין את כל אלה שדחוני ולעגו לי. 49 כי איני מדבר אליכם על דעת עצמי; אני מוסר לכם מה שציווה עלי אבי לומר לכם. 50 אני מוסר לכם בדיוק מה שמסר לי אבי, כי אני יודע שמצוותו תביא לכם חיי נצח."

13

1 לפני חג הפסח, ישוע ידע שהגיעה שעתו לעזוב את העולם ולשוב אל אביו. ישוע תמיד אהב מאוד את בחיריו בעולם הזה, ועתה עמד להוכיח להם כי אין גבול לאהבתו. 2 לעט סעודת הערב השטן כבר המריץ את יהודה איש-קריות להסגיר את ישוע. 3 ישוע ידע כי אביו נתן בידו את הכול, וכי הוא בא מאלוהים וישוב אל אלוהים. 4 לכן הוא קם מהשולחן בארוחת הערב,

הסיר את בגדיו וקשר למותניו מגבת. ⁵ אחר כך לקח קערה, מילא אותה מים, החל לרחוץ את רגלי תלמידיו וניגב אותן במגבת הקשורה למתניו. ⁶ כאשר הגיע תורו של שמעון פטרוס הוא קרא: "אדוני, איך ייתכן שאתה תרחץ את רגלי?"

⁷ "כעת אינך מבין מדוע אני עושה זאת, אולם יבוא יום שתבין זאת", השיב ישוע.

⁸ "לא", מחה פטרוס, "לעולם לא תרחץ את רגלי!"
 "אם לא ארחץ אותך, לא יהיה לך חלק בי", השיב ישוע.

⁹ "אם כך," קרא פטרוס, "רחץ לא רק את רגלי, אלא גם את ידי וראשי."

¹⁰ "מי שרחץ כבר את כל גופו צריך לרחוץ את רגליו בלבד כדי להיות נקי וטהור. עתה אתם נקיים, אבל לא כולכם." ¹¹ ישוע אמר דברים אלה מפני שידע מי עמד להסגירו.

¹² כשסיים ישוע לרחוץ את רגליהם לבש את בגדיו, התיישב ושאל: "האם אתם מבינים מה עשיתי לכם?
¹³ אתם קוראים לי 'מורה' ו'אדון', ואכן נוהגים אתם בצדק, כי זוהי האמת. ¹⁴ לכן אם אני, האדון והמורה, רחצתי את רגליכם, גם אתם צריכים לרחוץ איש את רגלי רעהו. ¹⁵ נתתי לכם דוגמה כדי שתנהגו כמוני. ¹⁶ האמינו לי, העבד אינו חשוב מאדוניו, והשליח אינו חשוב משולחו. ¹⁷ כאשר תבינו את משמעות הדברים האלה ותנהגו לפיהם, יהיה לכם טוב ותתברכו.

18 "איני מתכוון לכולכם, כי אני יודע במי בחרתי. הכתובים מנבאים שאחד מאוכלי לחמי יבגוד בי. 19 אני מספר לכם זאת עכשיו כדי שתאמינו לי כשכל זה יתרחש.

20 "אמן אומר אני לכם: כל המקבל את מי שאני שולח מקבל למעשה אותי, וכל המקבל אותי מקבל למעשה את שולחי."

21 בסיימו דברים אלה נאנח ישוע אנחה עמוקה ואמר: "אכן, זוהי האמת – אחד מכם יבגוד בי." 22 התלמידים הביטו איש ברעהו בתמיהה ובמבוכה, משום שלא ידעו למי התכוון. 23 תלמידו החביב של ישוע היה סמוך לחיקו, 24 ולכן רמז לו שמעון פטרוס לשאל אותו למי כוונתו.

25 התלמיד הטח את ראשו וקרבו לראשו של ישוע. "אדוני, למי כוונתך?" שאל בלחישה.

26 "למי שאניש את פרוסתי הטבולה ברוטב", השיב ישוע. הוא טבל את הפרוסה והגישה ליהודה בן שמעון איש־קריות. 27 כאשר סיים יהודה לאכול את הלחם נכנס השטן ללבו. "סיים את העניין במהירות", אמר לו ישוע.

28 איש מהנוכחים לא ידע למה ישוע התכוון. 29 היו שחשבו כי ישוע ביקש ממנו לקנות את צרכי החג או לתת כסף לעניים, מפני שיהודה היה הגזבר. 30 יהודה עזב מיד את המקום ויצא. היה אז לילה.

31 לאחר שעזב יהודה את החדר אמר ישוע: "הגיעה שעת; עתה יתפאר בן־האדם, ואלוהים יפואר בו.

32 אם אלוהים יפואר בי, הוא בעצמו יפאר אותי ואף יעשה זאת במהרה. 33 ילדי היקרים, עוד מעט עלי ללכת מאתכם. לאחר שאלך לא תוכלו לבוא אלי גם אם תחפשו אותי, כפי שכבר אמרתי למנהיגי היהודים. 34 "אני מפקיד בידיכם מצווה חדשה: אהבו איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. 35 אהבתכם החזקה איש לרעהו תוכיח לעולם שאתם תלמידי." 36 "לאן אתה הולך, אדוני?" שאל שמעון פטרוס. "אינך יכול לבוא איתי עכשיו, אולם עוד זמן מה תצטרף אלי גם אתה", השיב ישוע. 37 "אבל מדוע איני יכול ללכת איתך כעת?" פטרוס לא הבין. "אני מוכן אפילו למות למענך!" 38 "למות למעני?" שאל ישוע. "אני אומר לך שעד מחר בבוקר לפני קריאת התרנגול, תכחיש שלוש פעמים אפילו את העובדה שאתה מכיר אותי!"

14

1 "אל תתנו מקום לדאגה בלבבכם; האמינו באלוהים והאמינו בי. 2 בבית אבי מעונות רבים, ואני הולך להכין לכם מקום. לולא היה הדבר נכון, לא הייתי מספר לכם זאת. 3 לאחר שהכול יהיה מוכן אחזור ואקח אתכם אלי, כדי שתהיו תמיד במקום שבו אני נמצא. 4 אתם יודעים לאן אני הולך וכיצד להגיע לשם." 5 "לא, איננו יודעים לאן אתה הולך", קרא תומא. "כיצד אתה מצפה שנדע את הדרך?"

6 אולם ישוע ענה: "אני עצמי הדרך, האמת והחיים. איש אינו יכול לבוא אל האב אלא באמצעותי. 7 אילו ידעתם מי אני, הייתם יודעים גם מיהו אבי. מעתה ואילך אתם מכירים אותו וגם ראיתם אותו."

8 "אדוני, הראה לנו את האב ונסתפק בכך", ביקש פיליפוס. 9 אולם ישוע השיב: "פיליפוס, לאחר שהייתי אתכם במשך כל הזמן הזה, עדיין אינך יודע מי אני? מי שראה אותי ראה את אבי, אם כן מדוע מבקש אתה לראותו? 10 האם אינך מאמין שאני חי באבי, ושאבי חי בי? אין אלה המילים שלי, כי אם של אבי השוכן בקרבי והפועל דרכי.

11 "האמינו לי שאני חי באבי ואבי חי בי; האמינו לי לפחות בזכות הנסים והנפלאות שחוללתני. 12 אני אומר לכם בכנות וברצינות: כל מי שמאמין בי יוכל לעשות את כל מה שאני עושה, ואף הרבה יותר מזה, כי אני הולך אל אבי. 13 אעשה למענכם כל מה שתבקשו בשמי, כדי שהאב יכובד בבנו. 14 אכן, אעשה את כל מה שתבקשו בשמי.

15 "אם אתם אוהבים אותי, שמעו בקולי; 16 ואני אבקש מאבי שיתן לכם יועץ אחר שלא יעזוב אתכם לעולם – 17 את רוח הקודש והאמת. רוב האנשים בעולם אינם יכולים לקבל את רוח הקודש, מפני שאינם מכירים אותו ואינם מעוניינים בו כלל. אולם אתם מכירים אותו, כי עתה הוא נמצא אתכם ובקרוב אף ישכון בקרבכם. 18 לא אעזוב אתכם כיתומים; אני אחזור אליכם. 19 בעוד זמן קצר העולם כבר לא יראה אותי,

אך אתם תראו אותי, כי אני חי וגם אתם תחיו. ²⁰ ביום ההוא תדעו שאני שוכן באבי, אתם שוכנים בי ואני בכם. ²¹ כל השומע בקולי אוהב אותי; על כן אבי ואני נאהב אותו, ואני אתוודע אליו.

²² יהודה תלמידו) לא איש-קריות) פנה אליו: "אדוני, מדוע רוצה אתה להתוודע אלינו בלבד, אל תלמידך, ולא אל העולם כולו?"

²³ "מפני שאגלה את עצמי רק למי שאוהב אותי ושומע בקולי", השיב ישוע. "גם אבי יאהב את מי שאוהב אותי, ואנחנו נשכון בתוכו. ²⁴ מי שאינו שומע בקולי אינו אוהב אותי. זכרו, אין אלה דברי, כי אם דברי אבי אשר שלחני. ²⁵ אני אומר לכם דברים אלה כל עוד אני נמצא אתכם. ²⁶ כאשר אבי ישלח בשמי את המנחם, את רוח הקודש, הוא ילמד אתכם דברים רבים ויזכיר לכם כל מה שאמרתי.

²⁷ "אני משאיר לכם שלוה ושלוה. לא לפי מושגי העולם, אלא שלומי שלי. לכן אל תפחדו ואל תדאגו.

²⁸ זכרו את מה שאמרתי לכם: אני הולך עכשיו, אולם אשוב אליכם. אם אתם באמת אוהבים אותי, תשמחו לשמוע שאני חוזר אל אבי, כי הוא גדול ממני. ²⁹ אני מספר לכם את כל הדברים האלה לפני התרחשותם, כדי שתאמינו בי כאשר הם יתרחשו.

³⁰⁻³¹ "לא נותר לי זמן רב לדבר אליכם, כי שר הרשע של העולם הזה מתקרב. הוא אינו יכול לגבור עלי, אך על העולם לדעת שאני אוהב את אבי; משום כך אני עושה כל מה שאבי מצווה עלי. הבה נלך מכאן."

15

1 "אני הגפן האמתית ואבי הוא הכורם. 2 הוא גוזם את כל הענפים שאינם נושאים פרי, ומטהר את הענפים שנושאים פרי, כדי שישאו יותר פרי. 3 אתם כבר מטהרים על-ידי הדברים שאמרת לי לכן. 4 עליכם לקשור את חייכם בחיי. אם לא תהיו חלק ממני, לא תוכלו לשאת פרי, כשם שענף גזום אינו מסוגל לשאת פרי מעצמו.

5 "כן, אני הגפן ואתם הענפים. מי שמחובר אלי ואני אליו ישא פרי רב, כי בלעדי אינכם מסוגלים לעשות דבר. 6 מי שיאנו מחובר אלי ייזרק החוצה כענף יבש וחסר-תועלת שנועד לשריפה. 7 אולם אם תקשרו את חייכם בחיי ותשמרו את מצוותי, אתן לכם כל מה שתבקשו ממני, 8 ואבי יכובד בעשותכם פרי ובהיותכם תלמידי.

9 "אני אוהב אתכם כפי שאבי אוהב אותי; דבקו באהבתי! 10 אם תשמרו את מצוותי תעמדו באהבתי, כשם שאני שומר את מצוות אבי ועומד באהבתי. 11 אני מספר לכם דברים אלה כדי שתימלאו בשמחתי, וכדי ששמחתכם תהיה מושלמת. 12 אני דורש מכם שתאהבו איש את רעהו כשם שאני אוהב אתכם. 13 האהבה הגדולה ביותר היא זו של אדם שמקריב את נפשו בעד ידידיו; 14 ואם תשמעו בקולי תהיו ידידי. 15 לא אקרא לכם יותר 'עבדים', כי האדון אינו משתף את עבדיו בסודותיו; עתה הנכם ידידי ואנשי-סודי, כי סיפרתי לכם כל מה שאמר לי אבי.

16 "לא אתם בחרתם בי, כי אם אני בחרתי בכם ושלחתי אתכם ללכת ולעשות פרי מבורך ואמתי, כדי

שאבי יתן לכם כל מה שתבקשו ממנו בשמי. ¹⁷ אני מצווה עליכם לאהוב איש את רעהו. ¹⁸ העולם אמנם שונא אתכם, אולם דעו לכם שהוא שונא אותי לפני ששנא אתכם. ¹⁹ אילו הייתם שייכים לעולם, היה העולם אוהב אתכם; אולם אינכם שייכים לעולם, כי אני בחרתי להוציא אתכם ממנו, ומשום כך הוא שונא אתכם. ²⁰ האם אתם זוכרים מה שאמרתי לכם? 'העבד אינו גדול מאדוניו', וכך הם רודפים אתכם משום שרדפו אותי; אילו הקשיבו לי, היו מקשיבים גם לכם. ²¹ האנשים בעולם ירדפו אתכם משום שאתם שייכים לי, ומשום שהם לא מכירים את האלוהים אשר שלח אותי.

²² "לולא דיברתי אליהם הם לא היו אשמים, אולם עתה אין להם כל תירוץ להמשיך בחטאיהם. ²³ כל השונא אותי שונא גם את אבי. ²⁴ לולא עשיתי לפניהם את כל הניסים והנפלאות הם גם לא היו אשמים; אולם הם ראו את הניסים והנפלאות, ובכל זאת הם שונאים אותי ואת אבי. ²⁵ כך מתקיימים הדברים בתורה שלהם שמתייחסים למשיח: 'שנאת חינום שנאוני'.

²⁶ "אולם אני אשלח לכם את המנחם – את רוח הקודש שהוא מקור האמת. הוא יבוא אליכם מאת האב ללמד אתכם ולזכור לכם את כל מה שאמרתי לכם. ²⁷ גם עליכם מוטל לספר לכולם על אודותי, משום שהייתם איתי מלכתחילה."

16

¹ "סיפרתי לכם את כל הדברים האלה כדי שתדעו מה מצפה לכם ולא תופתעו או תיבהלו. ² יגרשו אתכם

מבתי־הכנסת, ואף יגיע הזמן שהרוצחים אתכם יחשבו שהם עושים את רצון אלוהים! ³ הם יעשו כל זאת מפני שאינם מכירים את אבי ואותי. ⁴ אני מספר לכם את כל הדברים האלה כדי שבבוא העת תיזכרו שהזהרתי אתכם. לא סיפרתי לכם זאת מקודם, מפני שעדיין הייתי עמכם.

⁵ "אולם עתה אני חוזר אל שולחי, ואיש מכם אינו מתעניין לדעת לאן אני הולך. ⁶ דברי רק העציבו אתכם. ⁷ האמת היא כי מוטב שאלך, אחרת לא יבוא המנחם. אם אלך הוא יבוא, מפני שאשלח אותו אליכם.

⁸ "כאשר יבוא המנחם הוא ילמד את העולם מהי משמעות החטא, הצדק והמשפט. ⁹ הוא יוציא לאור את חטא העולם, משום שלא האמינו בו. ¹⁰ הוא יראה להם מהו הצדק האמתי, כי אני חוזר אל אבי ושוב לא תראו אותי. ¹¹ הוא ילמד אותם את משמעות המשפט, כי שליט העולם הזה) השטן) כבר נשפט ונרדן.

¹² "הייתי רוצה לומר לכם עוד דברים רבים, אבל אינכם מסוגלים להבינם עדיין. ¹³ כאשר יבוא אליכם רוח האמת הוא יוביל אתכם אל כל האמת, כי אין הוא מדבר על דעת עצמו; הוא יספר לכם את אשר שמע. הוא יספר לכם גם על העתיד. ¹⁴ הוא יפאר אותי ויביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתו. ¹⁵ כל תפארתו היא תפארתו, ומשום כך אמרתי לכם שהרוח יביא לי כבוד רב בהראותו לכם את תפארתו. ¹⁶ בעוד זמן מה אלך ושוב לא תראו אותי, אך כעבור זמן מה תראו אותי בשנית, כי אני הולך אל אבי."

17 אחדים מתלמידיו לא הבינו את דבריו. "למה הוא מתכוון באמרו שבעוד זמן מה נראה אותו בשנית, כי הוא הולך אל אביו?" שאלו איש את רעהו. 18 "למה הוא מתכוון באמרו 'זמן מה'?" תמהו.

19 ישוע ידע מה הטריד אותם ולכן שאל: "האם אתם תוהים למה התכוונתי? 20 אני אומר לכם באמת וברצינות: העולם ישמח ויגיל על מה שיקרה לי, ואילו אתם תבכו. אבל צערכם יהפוך לשמחה נפלאה, כאשר תראו אותי שנית. 21 שמחה זו תדמה לשמחתה של יולדת השוכחת את חבלי הלידה לאחר הולדת תינוקה, כי היא נמלאת שמחה וגייל על כך שאדם נולד לעולם. 22 עכשיו אתם עצובים, אולם אשוב לראותכם, ואז תשמחו מאוד ואיש לא יוכל להשבית את שמחתכם. 23 ביום ההוא לא יהיה עליכם לבקש ממני דבר, כי תוכלו לבקש את הדבר מאבי, והוא ייתן לכם כל מה שתבקשו ממנו בשמי. 24 עד עתה לא ביקשתם דבר בשמי; בקשו ותקבלו, כדי שתימלאו שמחה רבה.

25 "דיברתי אליכם במשלים וחידות, אולם יבוא יום שאדבר אליכם על אבי בבירור ולא עוד בחידות ובמשלים. 26 ביום ההוא תוכלו לבקש בשמי כל דבר, ולא אצטרך יותר לבקש מאבי שיתן לכם אותו. 27 כי אבי אוהב אתכם משום שאתם אוהבים אותי ומאמינים שיצאתי ממנו. 28 כן, יצאתי מאבי ובאתי לעולם. כעת אני עוזב את העולם וחוזר לאבי."

29 "סוף סוף אתה מדבר דברים ברורים ולא בחידות ובמשלים", קראו תלמידיו בהקלה. 30 "עתה אנו

יודעים שאתה יודע הכל, ואיננו צריכים לשאול אותך יותר שאלות. אנו מאמינים שבאת מאלוהים.”
 31 “אתם מאמינים לי לבסוף?” שאל ישוע. 32 “אולם יגיע הזמן – למעשה הוא כבר הגיע – שכולכם תתפזרו איש לביתו ותעזבוני לבדי. אך לא אהיה לבדי כי אבי עמדי. 33 אמרתי לכם את כל הדברים האלה כדי שלבכם ישקוט ולא תדאגו. כאן בעולם יהיו לכם קשיים וצרות, אולם חיזקו ואימצו, כי אני ניצחתי את העולם!”

17

1 בסיימו לדבר נשא ישוע את עיניו השמימה ואמר: “אבי, הגיעה השעה; פאר את בנך כדי שבנך יפאר אותך. 2 הרי נתת לו סמכות וכוח על כל בני-האדם, כדי שיעניק חיי עולם לכל מי שנתת לו. 3 חיי עולם פירושם להכיר אותך, אלוהי האמת לבדו, ואת ישוע המשיח אשר שלחת. 4 סיימתי את המשימה שהטלת עלי, וכך פארתי אותך על-פני הארץ. 5 עתה, אבי, פאר אותי בכבוד שהיה לי איתך עוד לפני בריאת העולם. 6 “סיפרתי על אודותיך לכל האנשים שנתת לי בעולם. למעשה הם היו שלך תמיד; אתה נתת לי אותם והם שמעו בקולך. 7 עתה הם יודעים שכל מה שנתת לי ממך הוא, 8 כי מסרתי להם את המצוות שמסרת לי. הם קיבלו אותן, והם יודעים בבטחון שבאתי לעולם מעמך ושאתה שלחת אותי.

9 “איני מתפלל בעד העולם כולו, אלא בעד אלה שנתת לי, כי הם שייכים לך. 10 אלה שהם שלי הם

שלך, ושלך הם שלי, ולכן הם תפארת. ¹¹ כעת אני עוזב את העולם ומשאיר אותם כאן. אבי הקדוש, אני בא אליך ומבקש ממך: שמור על כל אלה שנתת לי, כדי שיתאחדו ויהיו לאחד – כמונו. ¹² בהיותי כאן בעולם שמרתי על אלה שנתת לי אך אחד מהם לא אבד, מלבד בן-הגיהנום שבו נתקיימה הנבואה שבכתב-הקודש.

¹³ "עכשיו אני בא אליך. סיפרתי להם דברים רבים בהיותי עמם, כדי שיימלאו בשמחתי, ¹⁴ ומסרתי להם את מצוותיך. העולם שונא אותם, כי אינם שייכים לו, כשם שאני איני שייך לעולם. ¹⁵ אני לא מבקש ממך להוציא אותם מהעולם, אלא לשמרם מהרע. ¹⁶ הם אינם שייכים לעולם הזה, כשם שאני איני שייך לעולם הזה. ¹⁷ למד אותם את דבר האמת, כדי שיהיו קדושים וטהורים. ¹⁸ כשם ששלחת אותי אל העולם כך גם אני שולח אותם אל העולם. ¹⁹ אני מוסר את עצמי למענם, כדי שיגדלו באמת ובקדושה.

²⁰ "אינני מתפלל רק בעד אלה כאן, אלא גם בעד אלה שיאמינו בי בעתיד, לאחר שישמעו את עדויות המאמינים. ²¹ אני מתפלל שהם יהיו מאוחדים כמונו; שהם יהיו בנו כשם שאתה בי ואני בך, כדי שהעולם יאמין שאתה שלחת אותי.

²² "נתתי להם את הכבוד שנתת לי, כדי שיהיו מאוחדים כשם שאנחנו מאוחדים – ²³ אני בהם ואתה בי, כדי שאחדותם תהיה שלמה, וכדי שהעולם ידע שאתה שלחתני ושאתה אוהב אותם כמו שאתה אוהב אותי. ²⁴ אבי, אני רוצה שאלה אשר נתת לי יהיו במקום

שבו אהיה, כדי שיוכלו לראות את התפארת והכבוד שהענקת לי על שום שאהבת אותי עוד לפני בריאת העולם.

²⁵ "הו, אבי הצדיק, העולם אינו מכיר אותך, אבל אני מכיר אותך, והתלמידים שנתת לי יודעים שאתה שלחתיני. ²⁶ אני הודעתי להם את שמך, ואוסיף להודיע, כדי שהם יאהבו אותי כשם שאתה אוהב אותי וכדי שגם אני אהיה בהם."

18

¹ ישוע סיים את דבריו ועזב את המקום עם תלמידיו. הם חצו את נחל קדרון ונכנסו אל חורשת עצי-זית. ² יהודה, התלמיד שבגד בישוע, הכיר היטב את המקום, כי ישוע נפגש שם עם תלמידיו פעמים רבות.

³ ראשי הכוהנים והפרושים העמידו לרשות יהודה קבוצה של חיילים ושוטרים מצוידים בלפידים ובכלי נשק, והם הלכו אל אותה החורשה.

⁴ ישוע ידע היטב מה עומד לקרות לו. הוא צעד קדימה ושאל: "את מי אתם מחפשים?"

⁵ "את ישוע מנצרת", השיבו לו. "אני הוא", אמר ישוע. גם יהודה המסניר אותו היה שם. ⁶ לשמע מילים אלה הם נסוגו ונפלו על הארץ.

⁷ ישוע חזר על שאלתו: "את מי אתם מחפשים?" "את ישוע מנצרת", השיבו בשנית.

⁸ "אמרתי לכם, אני הוא", אמר ישוע. "אם אותי אתם מחפשים, עיזבו את החבורה הזאת והניחו להם ללכת."

9 ישוע אמר זאת כדי לקיים את הנבואה שניבא: "מכל אלה שנתת לי לא אבד אף אחד!"

10 לפתע שלף שמעון פטרוס את חרבו וקיצץ את אוזנו הימנית של מלכוס, עבד הכהן הגדול.

11 "השב את החרב לנדרן!" פקד עליו ישוע. "הרי עלי לשתות את הכוס שנתן לי אבי."

12 החיילים, השוטרים ומפקדם תפסו את ישוע, קשרו את ידיו, 13 הוליכו אותו תחילה אל חנן – חותנו של קייפא שהיה הכהן הגדול באותה שנה. 14 היה זה אותו קייפא שיעץ ליהודים: "מוטב שאדם אחד ימות בעד כל העם, מאשר שכל העם ימות בעד אדם אחד." 15 שמעון פטרוס ותלמיד אחר הלכו במרחק מה אחרי ישוע. התלמיד האחר היה מוכר לכהן הגדול, ולכן הורשה להיכנס אל החצר יחד עם ישוע, 16 ואילו פטרוס נאלץ להישאר מעבר לגדר. התלמיד האחר ניגש אל השוערת וביקש ממנה להכניס את פטרוס.

17 "הלא גם אתה תלמידו של האיש הזה!" קראה השוערת לעבר פטרוס. "מה פתאום?" הכחיש פטרוס. 18 החיילים והמשרתים התחממו סביב לאש מדורה שהדליקו, כי היה קר. פטרוס הצטרף אליהם כדי להתחמם מעט.

19 בתוך הבית החל הכהן הגדול לחקור את ישוע על תלמידיו ועל מה שלימד אותם.

20 "כל מה שהיה לי לומר אמרתי בציבור, באוזני המנהיגים והעם. תמיד לימדתי בבתי-הכנסת או

בבית-המקדש, וכולם יודעים מה שלימדתי", השיב ישוע. ²¹ "אל תשאל אותי, אלא את שומעי, הם יודעים את מה שאמרתי." ²² אחד המשרתים שעמד שם הכה את ישוע על פניו. "ככה אתה מתחצף לכהן הגדול?" שאל בזעם.

²³ "אם אני משקר הוכח זאת." השיב ישוע. "אולם אם אני אומר את האמת, מדוע אתה מכה אותי?"

²⁴ חנן שלח את ישוע, אסור באזיקים, אל קייפא הכהן הגדול. ²⁵ בינתיים המשיך שמעון פטרוס להתחמם לאש המדורה, ושוב נשאל: "הרי גם אתה אחד מתלמידיו של ישוע, לא כן?"

"לא, מה פתאום?" הכחיש פטרוס.

²⁶ אך אחד מעבדי הכהן הגדול, קרובו של מלכוס (זה שפטרוס קיצץ את אוזנו), קרא: "אולם ראיתי אותך בחורשה יחד עם ישוע!"

²⁷ פטרוס המשיך להכחיש את הדבר, ולפתע קרא התרנגול.

²⁸ בבוקר השכם הובילו את ישוע מביתו של קייפא לבית-הממשל. אך הם לא נכנסו פנימה מחשש חמץ – הם רצו להישאר כשרים לאכילת סעודת הפסח. ²⁹ על כן יצא אליהם פילטוס ושאל: "במה אתם מאשימים את האיש?"

³⁰ "אלמלא עשה דבר רע, לא היינו אוסרים אותו!" השיבו.

³¹ "אם כן, שפטו אותו בעצמכם לפי חוקי תורתכם," אמר פילטוס.

“אבל החוק אינו מתיר לנו עונש מוות”, השיבו היהודים. ³² בזאת מלאו את מה שישוע ניבא באשר לצורת מותו.

³³ פילטוס שב לבית־הממשל וקרא אליו את ישוע.

“האם אתה מלך היהודים?” שאל.

³⁴ “האם אלה המילים שלך או של האחרים?” השיב

ישוע בשאלה.

³⁵ “האם אני יהודי?” שאל פילטוס. “בני־עמך וראשי

הכהנים הסגירו אותך. מה עשית?”

³⁶ “אילו הייתה מלכותי מהעולם הזה, היו משרתי

נלחמים לצדי ומונעים את מאסרי על־ידי ראשי היהודים. אולם בעת הזאת מלכותי אינה מהעולם הזה”, אמר ישוע.

³⁷ “אם כן, אתה בכל זאת מלך?” תמה פילטוס.

“כן”, השיב ישוע, “משימתי היא להביא את האמת

לעולם; לשם כך נולדתי ובאתי לעולם, וכל אוהבי

האמת ישמעו לקולי.”

³⁸ “מהי האמת?” שאל פילטוס ויצא החוצה אל

היהודים. “האיש חף מפשע ולא עשה כל רע!” קרא

פילטוס. ³⁹ “בכל שנה בחג הפסח אני מוציא לחופשי

אסיר אחד. אתם רוצים שאשחרר את מלך היהודים?”

⁴⁰ “לא!” קראו. “אל תשחרר אותו; שחרר את

בר־אבא!” בר־אבא היה שותף למרד.

19

¹ אז לקח פילטוס את ישוע והלקה אותו בשוטים.

² החיילים שזרו זר קוצים, הניחוהו על ראשו והלבישו

אותו גלימת ארגמן. ³ "יחי מלך היהודים!" קראו בלעג, והכו אותו באגרופיהם. ⁴ פילטוס יצא אל הקהל ואמר: "אני מוציא אליכם את ישוע כדי שתדעו שמצאתי אותו חף מפשע!" ⁵ ישוע יצא החוצה, ראשו עטור זר קוצים ולגופו גלימת ארגמן. "הנה האיש!" קרא פילטוס.

⁶ כאשר ראו אותו ראשי הכוהנים והמשרתים, קראו:

"צלוב אותו! צלוב אותו!"

"צלבו אותו בעצמכם," השיב להם פילטוס, "כי אני

לא מצאתי בו כל אשמה."

⁷ "לפי תורתנו עליו למות," קראו היהודים, "כיוון

שקרא לעצמו בן-האלוהים."

⁸ לשמע דברים אלה גבר פחדו של פילטוס. ⁹ הוא

החזיר את ישוע לבית-הממשל ושאל אותו: "מאין אתה?" אולם ישוע לא ענה דבר.

¹⁰ "מדוע אינך עונה לי?" שאל פילטוס. "הרי אתה

יודע כי יש בכוחי לצלוב אותך או לשחרר אותך!"

¹¹ אבל ישוע השיב: "לולא קיבלת רשות מלמעלה,

לא היית יכול לעשות לי דבר. לכן אשמתי המסגירים

אותי גדולה מאשמתך."

¹² כששמע פילטוס דברים אלה ניסה לשחרר את

ישוע, אולם היהודים התנגדו ואמרו: "אם תשחרר אותו תגלה חוסר נאמנות לקיסר, מפני שכל העושה עצמו

למלך מורד בקיסר!"

¹³ לשמע דברים אלה שוב הוציא פילטוס אליהם

את ישוע, והוא עצמו התיישב על כסא המשפט, במקום

שנקרא: "רצפה" או "גבתא". 14 כל זה התרחש בערב פסח, בשעה שתים-עשרה בצהריים.

"הנה מלככם!" קרא פילטוס לעבר היהודים.

"קח אותו מכאן! צלוב אותו!" הם צעקו.

15 "מה? לצלוב את מלככם?" שאל פילטוס.

"רק הקיסר הוא מלכנו!" קראו ראשי הכוהנים.

16 פילטוס נכנע ומסר להם את ישוע כדי שיצלבו אותו.

17 הם לקחו את ישוע, נתנו לו לשאת את צלבו, וכולם

הלכו למקום הנקרא "גולגותא" ("מקום הגולגולת").

18 הם צלבו אותו שם יחד עם שני אנשים אחרים -

האחד לימינו והשני לשמאלו. 19 פילטוס כתב שלט בזו

הלשון: "ישוע מנצרת, מלך היהודים" ותלה אותו על

הצלב. 20 יהודים רבים קראו את הכתוב על השלט, כי

ישוע נצלב קרוב לעיר, והשלט נכתב בעברית, ביוונית

וברומית.

21 ראשי הוכהנים ביקשו מפילטוס לתקן את הכתוב:

"אל תכתוב 'מלך היהודים', אלא: 'הוא טוען שהוא מלך

היהודים'."

22 "את מה שכתבתי כתבתי", ענה פילטוס.

24-23 לאחר שצלבו החיילים את ישוע הם חילקו את

בגדיו בין ארבעתם. "מה נעשה בכותונת?" שאלו איש

את רעהו. הם לא רצו לקרוע אותה, משום שהייתה

עשויה מאריג ללא תפרים. "נערוך הגרלה ונראה מי

יזכה בה", החליטו.

מעשה זה קיים את הנבואה מתהלים*: "יחלקו בגדי להם, ועל לבושי יפילו גורל." כך עשו החיילים.

²⁵ ליד הצלב עמדו אמו, דודתו, מרים אשת קלופס ומרים המגדלית. ²⁶ כשראה ישוע את אמו עומדת ליד תלמידו האהוב, אמר לה: "אמא, זהו בנך." ²⁷ ואל תלמידו האהוב אמר: "זוהי אמך." והתלמיד אסף אותה לביתו מאז ואילך.

²⁸ ישוע ידע שהכל הסתיים, וכדי למלא את הכתוב אמר: "אני צמא." ²⁹ בקרבת מקום עמד כד מלא חומץ. הם טבלו ספוג בחומץ, תקעו את הספוג בקצה ענף אזוב והגישהו לפיו.

³⁰ ישוע טעם מהחומץ וקרא: "נשלם." הוא היטה ראשו הצידה ונפח נשמתו.

³¹ הואיל והיה ערב שבת, לפני שבת של פסח, לא רצו מנהיגי היהודים להשאיר את הגופות על הצלבים למשך השבת. על כן ביקשו מפיליטוס לשבור את עצמות רגליהם של הנצלבים, כדי להחיש את מותם וכדי שאפשר יהיה להוריד את הגופות. ³² החיילים באו ושברו את רגלי השניים שנצלבו לצדי ישוע. ³³ כשניגשו אל ישוע נוכחו שהוא כבר מת, ולכן לא שברו את עצמות רגליו. ³⁴ אחד החיילים דקר את צידו בחנית, ומיד יצאו דם ומים מגופו. ³⁵ זה שראה את כל זאת יודע שדבריו נכונים, והוא מספר לכם אותם כדי שתאמינו גם אתם. ³⁶ כך מלאו החיילים את הכתוב: † "ועצם

* 24-19:23 24-23 יט תהלים כב 19. † 19:36 36.19 יט 36

לא תשברו בו. 37 ובספר זכריה כתוב: † "והביטו אלי את אשר דקרו." 38 לאחר מכן בא אל פילטוס יוסף הרמתי, שהיה תלמידו של ישוע אך שמר על כך בסוד מפחד מנהיגי היהודים, וביקש רשות לקחת את גופתו של ישוע; והרשות ניתנה.

39 גם נקדימון בא לשם - אותו איש שבא אל ישוע בלילה - והביא איתו כשלושים קילוגרם של מרקחת יקרה העשויה מבשמים ושמנים. 40 השניים לקחו את גופת ישוע ועטפוה בתכריכים עם בשמים, כמנהג הקבורה היהודית. 41 קרוב למקום הצליבה היה גן ובו קבר חדש שאיש לא נקבר בו מעולם. 42 הם קברו בו את ישוע מפני שהיה ערב שבת והקבר היה בקרבת מקום.

20

1 השכם בבוקר יום ראשון, עוד לפני הנץ החמה, באה מרים המגדלית אל קברו של ישוע וראתה שהאבן הוסרה מפתח הקבר. 2 היא רצה מיד אל שמעון פטרוס ואל התלמיד השני, זה שהיה אהוב על ישוע. היא קראה: "הם לקחו את הארון מהקבר! איננו יודעים היכן שמו אותו!"

4-3 פטרוס והתלמיד השני מיהרו יחד אל הקבר; התלמיד השני הקדים אותו והגיע ראשון. 5 הוא הביט פנימה וראה את התכריכים מונחים במקומם, אולם לא נכנס לקבר. 6 שמעון פטרוס בא אחריו ונכנס פנימה.

גם הוא ראה את התכריכים. ⁷ הבד שעטף את ראשו של ישוע היה מקופל ומונח בצד בניפרד מהתכריכים. ⁸ ואז גם התלמיד האחר נכנס פנימה, ראה והאמין שישוע קם לתחייה. ⁹ כי עד אז לא הבינו שהכתובים ניבאו כי הוא יקום לתחייה.

¹⁰ שניהם הלכו הביתה, ¹¹ ובינתיים חזרה מרים אל הקבר, עמדה בחוץ ובכתה. היא העיפה מבט לתוך הקבר, ¹² ולפתע נגלו אליה שני מלאכים לבושי לבן יושבים במקום שבו הייתה גופת ישוע: אחד למרגלותיו ושני למראשותיו.

¹³ "מדוע את בוכה?" שאלו המלאכים.

"כי הם לקחו את אדוני ואיני יודעת היכן הניחו אותו", השיבה מרים.

¹⁴ היא הרגישה שמישהו עומד מאחוריה. כשהביטה לאחור ראתה את ישוע, אולם היא לא הכירה אותו.

¹⁵ "מדוע את בוכה? את מי את מחפשת?" שאל אותה ישוע.

מרים חשבה אותו לשומר הגן ולכן התחננה לפניו: "אם אתה זה שלקח את אדוני, אנא, אמור לי היכן שמת אותו כדי שאוכל לקחתו."

¹⁶ "מרים!" קרא ישוע.

היא פנתה להביט בו וקראה: "רבי!"

¹⁷ "אל תנעי בי," הזהיר אותה ישוע, "כי עדיין לא עליתי אל אבי. לכי אל האחים וספרי להם שאני עולה אל אבי ואביכם, אל אלוהי ואלוהיכם."

18 מרים מיהרה אל התלמידים. "ראיתי את האדון!" קראה בהתלהבות, ומסרה להם את דבריו. 19 באותו ערב התכנסו התלמידים מאחורי דלתות נעולות, מפחד מנהיגי היהודים. לפתע עמד ישוע ביניהם ואמר: "שלום לכם!" 20 הוא הראה להם את נקבי המסמרים בידיו ואת צדו, והתלמידים שמחו מאוד לראות את אדונם.

21 שוב דיבר אליהם ישוע: "כשם שאבי שלח אותי, כך אני שולח אתכם." 22 הוא נשף ואמר: "קבלו את רוח הקודש. 23 למי שתסלחו לחטאיו, הם ייסלחו לו, ולמי שלא תסלחו לחטאיו, הם לא ייסלחו לו." 24 תומא התאום, אחד משנים־עשר התלמידים, נעדר מאותה אסיפה. 25 כשסיפרו לו התלמידים שראו את האדון, תומא לא האמין. "לא אאמין בכך עד שאראה את נקבי המסמרים שבידיו ואנע בהם ובצדו", אמר.

26 כעבור שמונה ימים שוב התכנסו התלמידים, והפעם היה תומא ביניהם. גם הפעם היו הדלתות נעולות. לפתע שוב עמד ישוע ביניהם וקרא: "שלום לכם!"

27 ישוע פנה אל תומא ואמר: "גע בידו ובצד גופי, ואל תהיה יותר חסר־אמונה, כי אם תאמין!"

28 "אדוני ואלוהי!" קרא לו תומא.

29 ישוע המשיך לדבר אליו: "אתה מאמין משום שראית אותי, אולם ברוכים המאמינים על אף שאינם רואים." 30 ישוע חולל עוד ניסים רבים לעיני תלמידיו אך הם לא נכתבו בספר זה. 31 הניסים בספר זה

נכתבו כדי שתאמינו כי הוא המשיח בן־האלוהים, וכדי שעל־ידי אמונתכם בו תחיו חיי נצח.

21

¹ כעבור זמן מה שוב נראה ישוע אל תלמידיו, הפעם ליד הכינרת, וכך התרחש הדבר:

² שמעון פטרוס, תומא התאום, נתנאל מכפר קנה שבגליל, בני זבדי, ועוד שניים אחרים היו ביחד.
³ "אני הולך לדוג", אמר שמעון פטרוס.

"גם אנחנו באים", אמרו האחרים. הם עלו לסירה, אולם לא לכדו דבר במשך כל הלילה.

⁴ עם זריחת החמה ראו מישהו על החוף, אך לא ידעו שישוע היה האיש.

⁵ "בני, האם לכדתם משהו?" שאל.
"לא!" השיבו פה אחד.

⁶ "אם תשליכו את הרשת לימין הסירה תלכדו דגים רבים", אמר ישוע. הם עשו כדבריו, ודגים רבים כל־כך נלכדו ברשת, עד שלא היה להם כוח להעלות את הרשת חזרה לסירה.

⁷ התלמיד שהיה אהוב על ישוע אמר לפטרוס: "זהו האדון!" כאשר שמע פטרוס את דבריו, לבש את חולצתו שהסיר קודם לכן, וקפץ למים. ⁸ ואילו יתר התלמידים הפליגו לחוף שהיה במרחק מאה מטר בערך, ואיתם הרשת המלאה בדגים. ⁹ כשעלו לחוף ראו מדורה שעליה נצלים דגים, ובצד היה לחם.

¹⁰ "הביאו כמה מהדגים שלכדתם", ביקש ישוע.

¹¹ שמעון פטרוס משך את הרשת ליבשה, וכאשר ספר

את השלל הוא מנה 153 דגים גדולים. למרות מספרם ומשקלם לא נקרעה הרשת!

12 "בואו, איכלו ארוחת בוקר", הזמינם ישוע. איש

מהם לא העז לשאול אותו אם הוא באמת האדון, כי כולם היו בטוחים בכך. 13 ישוע הגיש להם את הלחם והדגים.

14 זאת הייתה הפעם השלישית שבה נגלה אליהם ישוע לאחר שקם מהמתים.

15 לאחר ארוחת הבוקר שאל ישוע את שמעון פטרוס:

"שמעון בן-יונה, האם אתה אוהב אותי יותר מכל אלה?"
 "כן," השיב פטרוס, "אתה יודע שאני אוהב אותך."
 "אם כן, רעה את טלאי", אמר ישוע.

16 ישוע שאל אותו שנית: "שמעון בן-יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?"
 "כן, אדוני, אתה יודע שאני אוהב אותך," השיב פטרוס שנית.
 "אם כן, נהג את צאני", אמר ישוע.

17 ישוע שאל פעם שלישית: "שמעון בן-יונה, האם אתה באמת אוהב אותי?" פטרוס נעצב משאלתו החוזרת של ישוע ואמר: "אדוני, הכול אתה יודע. אתה יודע שאני אוהב אותך."

"אם כן, רעה את צאני", חזר ישוע על בקשתו.

18 "כשהיית צעיר יכולת לעשות כרצונך וללכת לאן שרצית. אולם כאשר תזדקן תושיט את ידיך – אנשים אחרים ילבישוך ויובילוך לאן שהם ירצו, ולא לאן שאתה תרצה." 19 ישוע אמר לו דברים אלה כדי להכינו לקראת צורת מותו בעתיד, שבו יכבד את

האלוהים. כאשר סיים ישוע לדבר, אמר לפטרוס: "בוא אחרי."

20 פטרוס הביט לאחור וראה שגם התלמיד האהוב על ישוע הולך אחריהם – אותו תלמיד שישב ליד ישוע בסעודה האחרונה ושאל מי מהם עמד להסגירו.

21 "מה בקשר אליו, אדוני?" שאל פטרוס.

22 ישוע השיב: "אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד

בואי, מה זה לך? בוא אתה אחרי."

23 משום כך התפשטה השמועה בין האחים

שהתלמיד הזה לא ימות. אבל למעשה ישוע כלל לא אמר זאת; הוא אמר: "אם אני רוצה שהוא יישאר בחיים עד בואי, מה זה לך?"

24 זהו התלמיד שראה את כל ההתרחשויות האלה,

העיד עליהן, וכתב אותן. כולנו יודעים שעדותו אמת.

25 ישוע חולל עוד מעשים נפלאים רבים, אך העולם כולו צר מלהכיל את כל הספרים שהיה אפשר לכתוב עליהם.

פתוחות זכויות הדרך/החדשה הברית® Biblica®
The New Testament in Modern Hebrew: Biblica®
פתוחות זכויות הדרך/החדשה הברית

copyright © 2009 Biblica, Inc.

Language: עברית (Hebrew)

Dialect: Modern

Contributor: Biblica, Inc.

של לאומי בין רישיון תחת זמינה זאת עבודה

Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA).

באתר זה לבקר ניתן רישיון של העתק לראות מנת על

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

לכתובת מכתב לשלוח או

Creative Commons, PO Box ,1866 Mountain View, CA 94042. USA

להשתמש מנת על בע"מ, ביבליקה מטעם רשום מסחרי סמל הינו Biblica® בע"מ. ביבליקה מטעם בכתב באישור צורך יש, Biblica® הרשום המסחרי בסמל זאת עבודה את מחדש ולהפיץ להעתיק ניתן, CC BY-SA של הרישיון תנאי במסגרת ואתה במידה בשלמותו. Biblica® הרשום המסחרי הסמל על שומר אתה עוד כל עליך, מועתקת עבודה יוצר אתה ובזאת, זאת עבודה את מתרגם או העתק עורך את לציין עליך, המועתקת בעבודה. Biblica® הרשום המסחרי הסמל את להסיר מטעם המקורית "העבודה: כדלקמן העבודה את ולשייך ביצעת אשר השינויים www.biblica.com www.open.bible באתר בחינם זמינה בע"מ, ביבליקה של היוצרים זכויות ברף או בכותרת להופיע חייבת יוצרים זכויות על הודעה כדלקמן העבודה

פתוחות זכויות הדרך/החדשה הברית™ Biblica®

Biblica, Inc. ידי על 1979 2009 © יוצרים זכויות

Biblica® Open Hebrew Living New Testament™

Copyright © 1979, 2009 by Biblica, Inc.®

של המסחריים והסמלים הפטנטים במשרד הרשום מסחרי סמל הינו "ביבליקה" ברשות. השימוש מ"בע ביבליקה מטעם ב"ארה

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

CC) הרישיון אותו תחת לזמינה המועתקת עבודתך את להפוך גם עליך חובה (BY-SA).

של לתרגום בנוגע מ"בע ביבליקה את ליידע רוצה ואתה במידה, הזאת העבודה
 ב קשר אתנו ליצור נא, ביצעת אשר זאת עבודה <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

פתוחות זכויות הררך/החדשה הברית Biblica®™

Biblica, Inc. ידי על 2009 1979. © יוצרים זכויות

Biblica® Open Hebrew Living New Testament™

Copyright © 1979, 2009 by Biblica, Inc.®

של המסחריים והסמלים הפטנטים במשרד הרשום מסחרי סמל הינו "ביבליקה"
 ברשות. השימוש מ"בע ביבליקה מטעם ב"ארה

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 9 Apr 2023

20ac7f86-a7c5-59f1-aea6-c53528d82bab